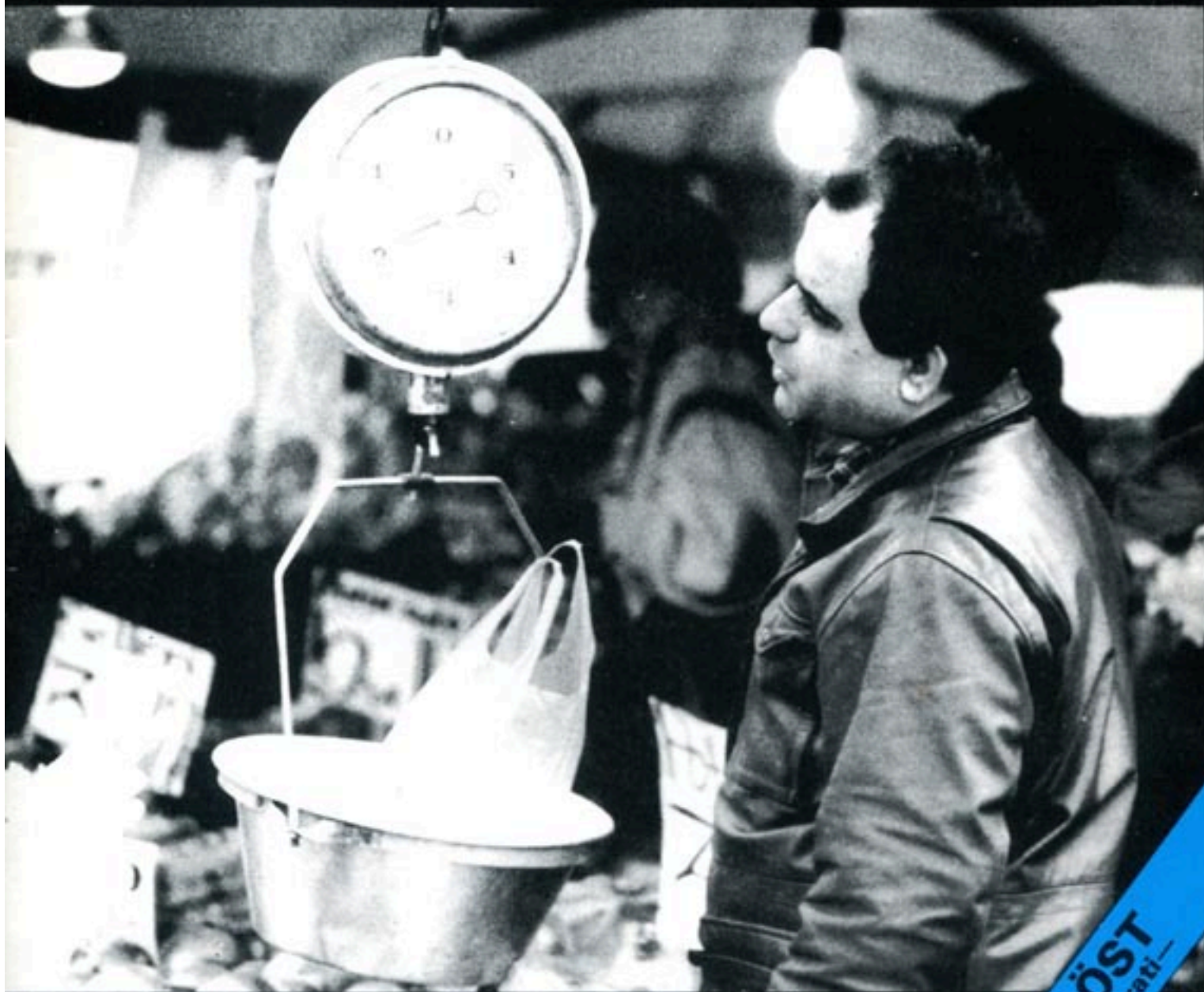

CONTRA

nr 2 1996 (nr 126 från starten) årgång 22 Pris 25:-

Jan Gillberg som gästskribent
Invandringen till Sverige
Miljöknäppisarna

FRIHETENS RÖST
— för västerländsk demokrati —

CONTRA

oberoende borgerlig tidskrift
utges sex gånger årligen
ISSN 0347-6472

Copyright Stiftelsen Contra

Eftertryck endast efter överenskommelse

Ansvarig utgivare

Tommy Hansson

Adress

Box 8052, 104 20 STOCKHOLM

Telefon 08-654 95 52

Telefax: 08-652 48 99

e-post: Contra@algonet.se

Prenumerations

Minst 145, rekommenderat 200 kronor, per år.

Inbetalas på postgiro 85 95 89-4 eller bankgiro
443-5467.

Finland: Minst 100 mark per år.

Finländskt postgiro 1125 82-9.

Norge: Minst 130 norska kronor per år.

Norskt postgiro 0806 199 8277.

Danmark: Minst 120 danska kronor per år.

Danskt postgiro 1 69 06 98.

Medarbetare

Styrelseordförande: Göza Mölnär

Redaktion: Tommy Hansson, Wilhelm Hardt, Carl

G. Holm, Niclas Thorselius och Tommie Ullman.

Övriga medarbetare: Bertil Häggman, Birger Larsson,

Bertil Lindblom, Arne Sundström, Marek Zyto samt

Christer Arkelors, Italien, Peter Hartvig, Danmark, Bertil

Wedin, Mellersta Östern, Allan C. Brownfeld, USA och

Rune Westin, Australien.

Annonser

Johannes Dirfeldt 0522-363 50

Presslagd 1996-03-18

Vänersborgs Offset AB, Vänersborg 1996

Omslagsbilden denna gång anknyter till artikeln om invandring på nästa sida. Invandrare står för ett dynamiskt inslag i svensk småföretagsamhet. Många branscher domineras idag av invandrare, så gäller till exempel torghandeln. Bilden är från Stockholmsförorten Skärholmen.

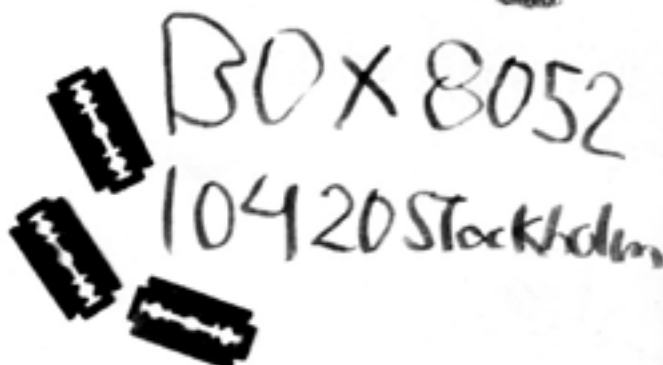
Rad- annonser

Republikaner

Finns någon eller några som vill bilda en borgerlig politisk organisation med beteckningen "Republikanerna"? Rings Bengtsfors 0531-612 65, Evald eller Malmö 040-94 86 77, Michael. Ni kan ha det som hobby.

CONTRA-NYTT

Ett kuvert gillrat med rakbla skickades till Contra, ett av ett trettiotal hotelsebrev

Mordhot, rakblad och tamponger från Ung Vänster

Ung Vänster - kommunisternas ungdomsförbund - har gjort sig kända genom att inför Vänsterpartiets kongress försöka återuppliva ordet kommunist. Precis som Vänsterpartiets partisekreterare Lars Ohly vill Ung Vänster inte sticka under stol med att de är kommunister. Det är bra att de sätter rätt beteckning på sig själva.

Ung Vänsters medlemmar gjorde sig kända under kampanjen inför EU-omsröstningen genom att fysisk gå till angrepp mot Ja till EUs lokaler runt om i landet. Attackerna var uppenbarligen samordnade över hela landet. På ort efter ort avslöjades vilka som låg bakom. Ja till EU ställde upp videokameror i sina lokaler och filmade ut mot gatan och fick många sekvenser på ungvänster som slog sönder rutor, sprejade färg på rutorna eller kastade in föremål i lokalerna

Nu kan Contra berätta om andra kriminella aktiviteter som Ung Vänsters medlemmar ägnat sig åt. Under sommaren och hösten 1995 har Contra fått ett trettiotal hotelsebrev. Brevens har inte bara hotat Contras medarbetare till livet utan också innehållit en rad obsceniteter. Som extra bonus har det kommit begagnade tamponger, kondomer och vid ett tillfälle rakblad (den som för hand öppnar ett brev med rakblad kan skada sig ordentligt). Några av breven innehöll beställningar av Contra-tidningar till privatpersoner med adress på olika postboxar. Boxarna har vid kontroll visat sig tillhöra skilda socialistiska organisationer. Dock inte bättre kontrollerade av avsändaren än att en del av materialet kommit i retur till Contra, eftersom postboxen upphört.

Efter några månaders uppehåll dök ett till sin utformning karaktäristiskt brev upp igen. På nytt en beställning av ett provnummer på Contra till en privatperson vid en postbox, denna gång tillhörande en obskyr socialistisk organisation. Skillnaden på detta brev och tidigare var att det inte var anonymt stämplat "Stockholm Klara" (eller i ett fall Uppsala), utan försedd med stämpeln "porto betalt" från Ung Vänster. Ett sådant kuvert kan bara lämnas in på posten av den som sköter postinlämningen för Ung Vänster. En organisation som alltså återigen avslöjat sig.

Vi har inte - vilket inte är att förundras över - lyckats få någon kommentar från Ung Vänster.

Porto betald
Ung Vänster
110 08 Sthlm

Sverige B
Porto Betald

Box 8052
104 20 SthLM

Samma karaktäristiska kuvert - nu från Ung Vänster

Invandringen: Från tillgång till kris

Av Tommie Ullman

Den svenska flyktingpolitiken gör det svårt att hjälpa verkligt nödlidande människor, som dessa flyktingar från Mozambique som befinner sig i ett flyktingläger i Lulekani i Sydafrika. Bilden togs 1988. (Foto: Tommy Hansson)

För att kunna debattera en fråga krävs att man håller isär begreppen och har god kunskap i ämnet. Så har det inte alltid varit när det gäller invandringen, där många falska och osakliga argument florerat från alla håll. Studieförbundet Näringsliv och Samhälles initiativ att i slutet av förra året arrangera ett seminarium i ämnet, där bl a några nya debattböcker presenterades, var därför mycket välkommet. Seminariets syfte var att ge ett faktaunderlag för en saklig debatt.

Flyttat har människan gjort i alla tider. De stora folkvandringarna på 300-talet ritade i grunden om Europas etniska karta.

Så sent som på 900-talet fanns det dock enligt migrationsforskaren Eugene Kulischer "Inte en tysk i Berlin, inte en ryss i Moskva och knappast en turk i Konstantinopel". Sedan dess har frivilliga och ofrivilliga folkomflyttningar gett oss den karta vi har i dag.

Sverige har historiskt sett haft få invandrare. Visserligen dominerades Stockholm och en del andra större städer av tyska köpmän från Hansan på 1200- och 1400-talen, men man ska komma i håg att de flesta svenskar bodde på landet, så deras totala del av befolkningen var liten. På 1500- och 1600-talen växte behovet av utländsk kompetens i takt med Sveriges framgångar på slagfälten. Detta ledde till att tyska snickare, skräddare och smeder samt holländska skeppsbyggare och timmermän värvades till Sverige. Karl IX valde på grund av misstro mot den svenska adeln dessutom att satsa på utländska officerare. Även arkitekter och ämbetsmän hämtades utomlands. Fortfarande var dock en mycket liten del av den totala befolkningen utlänningar, och det rörde sig uteslutande om yrkesinvandring. Den så ofta omtalade valloninvandringen är ett exempel på det. Cirka 1000 valloner från trakterna kring Liège flyttade till ett bruk i Sverige för att hjälpa till med den viktiga metallindustrin.

När stormaktstiden led mot sitt slut på 1700-talet minskade efterfrågan på utländska experter och de ledande skikten i sam-

hället försvenskades. Istället ledde förlusterna av landområden till att Sverige upplevde sin första våg av flyktinginvandring. Allteftersom ryssarna vann framgångar i Baltikum och östra Finland flydde människor därifrån till den svenska rikshalvan. Totalt 20 000 flyktingar beräknas ha kommit från våra närområden den gången.* 1800-talet präglades till största delen av utvandring. Lågkonjunktur, missväxt samt politisk och religiös ofrihet här hemma i kombination med lockelsen av den nya världen gjorde att Sverige trots en ganska betydande återflyttning förlorade en miljon människor netto under åren 1845-1925. Den invandring som förekom var till stor del judar som flydde från förtryck i Ryssland samt finländare under decennierna efter förlusten av den östra rikshalvan 1809.

Efter oroligheterna i Ryssland 1905 kom en del flyktingar till Sverige, varav många dock utvisades enligt ett avtal som innebar att anarkister skulle skickas tillbaka till hemlandet! (Anarkistraktatet). Under de följande åren försvårades situationen för

*Under Sveriges expansion mot öster gick flyktingströmmen i motsatt riktning. Ortodoxa finnar flydde till Ryssland.

invandrarna allteftersom rasbiologiska tankegångar vann allt större inflytande och vänsterpressen agiterade mot framförallt polska invandrare som påstods vara strejk-brytare. Detta hårdnande klimat ledde i kombination med undfallenhet mot våra granndiktaturer till den svenska oviljan att ta emot judiska flyktingar som flydde undan den *bruna* socialistregimen i Berlin samt till den så sorgliga Baltutlämningen, där 146 balter skickades rakt i klorna på den *röda* socialistregimen i Moskva. Enligt principen om att närområdet bär största ansvaret för att hjälpa flyktingar, jag återkommer till den, så svek Sverige sina plikter grovt i dessa båda fall.

Lönsam affär

Efter det andra världskriget ledde den svåra situationen för flyktingarna till Gênevkonventionens uppkomst (se längre fram). Mängder av människor hade blivit hemlösa i det sönderbombade Europa samtidigt som ytterligare mängder flydde eller fördrevs av den framvällande Röda armén. Bara antalet tyskar som flydde västerut beräknas till 14 miljoner. Dessa kom dock inte till Sverige i någon större omfattning.

Från 50-talet till oljekrisen 1973 dominerade arbetskraftsinvandring kraftigt. Det rörde sig om finländare och sydeuropeer, främst jugoslaver, som tog relativt lågavlönade jobb inom industrin. Detta var en utomordentligt lönsam affär för Sverige då bristen på arbetskraft var påtaglig. Den offentliga sektorns vinst på denna invandring har beräknats till 4-6 miljarder kronor årligen (DN 951124). När tiderna blev sämre och Sveriges industri inte hade samma behov av arbetskraft längre ökade istället flyktinginvandringen från tredje

världen.

1985 nåddes en milstolpe i migrationshistorien. Det var första gången fler människor sökte sig till Västeuropa än till de traditionella invandrarländerna USA, Kanada och Australien tillsammans. Kulmen nåddes på grund av kriget i före detta Jugoslavien 1992 då 84 000 människor ansökte om asyl i Sverige. 65 procent fick dock avslag i första instans (invandrarverket); av de som överklagade till utlänningsnämnden fick 90 procent avslag. En studie av denna historik presenteras av Anders S Wigerfelt och Rolf Ohlsson i antologin *Migrationsexplosionen* (Gunnar Jervas red; SNS förlag).

Det är, som när det gäller allt annat, nödvändigt att ha den historiska bilden klart för sig när man ska bilda sig en uppfattning om dagens situation.

Flyktingar-invandrare

Ordföranden i Invandrarpolitiska kommittén, Björn Rosengren, poängterade att det är viktigt att skilja på invandringspolitik och invandrarpolitik. Det förstnämnda handlar om det yttre trycket mot våra gränser medan invandrarpolitik rör sig om hur vi ska ta hand om de som väl är i Sverige. Invandringspolitik får inte heller blandas med flyktingpolitik då flyktingskäl bara är ett av flera skäl för att få stanna i Sverige. De andra är så kallade flyktingliknande skäl, dvs människor som inte uppfyller kraven i FN:s flyktingkonvention men som bedöms ha skyddsbehov i alla fall, samt krigsvägran. Därutöver tillkommer två möjligheter som inte finns med i utlänningslagen, nämligen så kallade humanitära skäl och anknytningsskäl (anhöriga).

Ibland höjs röster för att Sverige bara ska hjälpa de som är flyktingar enligt Gênev-

konventionen, detta brukar röra sig om 2-5 procent av dem som kommer hit. Ett problem är emellertid att Gênevkonventionen tillkom för att hantera situationen i Europa efter Andra världskriget; från början var man tvungen att ha flytt innan den 1 januari 1951 för att överhuvudtaget omfattas av flyktingdefinitionen. Givetvis blir det problem när man lyfter upp en konvention som är menad att vara regional och tidsbestämd till det globala planet.

Många har ifrågasatt det riktiga i att Sverige ger asyl till folk som deserterar från sina hemländers arméer (krigsvägrare) samtidigt som vi själva straffar de svenskar som vägrar göra värnplikten. Möjligen kan man tänka sig att vi bara ska acceptera krigsvägrare från diktaturer som bedriver angreppskrig, medan demokratier nog bör få avgöra själva om de ska ha obligatorisk militärtjänstgöring eller inte (se till exempel de många amerikanska vietnamdesertörerna som kom till Sverige).

Även den så kallade anhörighetsinvandringen har kritiserats hårt. 1992 utgjorde den 19 662 av de 32 453 människor som fick tillstånd att bosätta sig i Sverige. (De ingår inte i asylstatistiken). Ibland talar man om *kedjemigration* där invandring av anhöriga leder till ytterligare invandring av anhöriga osv. Om vi utgår från att ett land har ett viss gräns för maximalt antal invandrare de kan ta emot, är det lätt att se att detta "tar" resurser från de som behöver dem bäst. Man har dock numera begränsat anhörighetsinvandringen till att i stort sett bara omfatta make/maka samt minderårigt barn. Humanitära skäl till sist kan vara allt från att man väntat länge i Sverige på beslut till att huset därhemma blivit sönderbombat så man inte har något att återvända till. Denna grupp utgjorde hela 49 procent av antalet beviljade asyl 1992.

Utöver detta finns det sk kvotflyktingar som plockas ut av FN:s flyktingkommissariat UNHCR från FN:s flyktingläger runt om i världen. Dessa får automatiskt uppehållstillstånd.

Enligt författaren Hans Lindberg gynnas under 30-talet flyktingar som kunde förväntas vara socialdemokrater på bekostnad av övriga grupper. Detta på grund av att de hjälporganisationer som kontrollerades av SAP och LO hade ett nära samarbete med socialstyrelsen och UD. En tanke som slår en är att det ju är precis likadant idag. Det säkraste sättet att inte få politisk asyl i Sverige tycks vara att komma från Kuba. Dessa människor lär inte bli

De som har möjlighet att ta sig till Sverige från avlägsna länder är i praktiken relativt välbestämda människor.

några potentiella s-väljare, åtminstone inte så länge deras diktators bästa vän, Pierre Schori, finns med i partiet.

Massflykt

Vad finns det då för tänkbara orsaker till migration?

Gunnar Jervas presenterar en intressant avhandling om detta i skriften *Migrations-explosionen*. Det kan dels röra sig om en utstötareffekt där migranterna av olika skäl tvingas lämna sina hemländer, dels attraktionseffekt där det istället är mottagarlandets fördelar som lockar. I det förstnämnda fallet ingår allt från flykt från en enskild diktatur till massflykt från naturkatastrofer. Det kan också vara framkallad massflykt. De mest kända exemplen är kanske de Röda khmererna (Birgitta Dahls älsklingar) som fördrev miljontals människor i Kambodja (de som de inte mördade, vill säga), och den etniska rensningen i Bosnien. Denna kategori har dock mycket sällan möjlighet att ta sig ända till Västeuropa såvida de inte har tur och väljs ut som kvotflyktingar av UNHCR. De blir istället så kallade internflyktingar inom sitt land eller grannlands gränser.

Den andra effekten, den så kallade attraktionseffekten, handlar alltså om människor som inte måste fly för sina liv, men som i hopp om att få ett bättre liv i västvärlden lämnar sina hem, "ekonomiska flyktingar". Ofta är det en kombination av dessa två "effekter" som utlöser en migration. Ett problem för många u-länder är den *brain drain*, utflyttning av kompetenta och utbildade människor, som emigrationen därifrån innebär. Exempelvis beräknar man att Afrika förlorat en tredjedel av sina akademiker och Ghana 60 procent av sina läkare. Detta har gjort att många ledare i tredje världen har värdjat till sina landsmän i väst att komma tillbaka och hjälpa till med uppbyggandet av landet.

Mot bakgrund av detta föreslår författarna bakom *Migrations-explosionen* att invandrare i vars ursprungsländer förhållandena är sådana att en återflyttning är möjlig, blir en del i en biståndsinsats där deras kunskap hjälper till att bygga upp landet. Ett annat sätt att hjälpa Tredje världen upp ur fattigdomen kan vara det beprövade välståndsalstrande metoden frihandel. Världsbanken har beräknat att en totalt fri handel mellan i-länder och u-länder skulle öka u-ländernas nationalinkomst minst lika mycket som det samlade biståndet. Vissa bedömare är ännu mer optimistiska. De flesta verkar överens om

att om inte Tredje världen tämligen omgående börjar få det bättre finns risken för en ännu mer ökande flyktingström till väst. Frågan är om vi klarar av det.

15-20 miljarder...

Vilka blir då konsekvenserna av en stor invandring för mottagarlandet? Ja, i vissa tider kan den vara mycket lönsam, som tidigare nämnts. Så är det emellertid inte idag. Exakt vad invandringen till Sverige av idag kostar är naturligtvis svårt att få reda på. Invandrarverket får varje år cirka tio miljarder kronor. Dessa går till bl a förläggingskostnader samt ersättning till kommunerna för att de tar emot invandrare. Därutöver kommer de sociala kostnader för den överrepresentation i arbetslöshet och kriminalstatistik som vissa invandrargrupper står för. Siffran är osäker, men 15-20 miljarder per år har nämnts (DN 951124). Troligen är den dock högre.

Självfallet skall vi hjälpa människor i nöd även om det kostar. Allting talar dock för att det går att göra det betydligt billigare i närområdena. Enligt boken *Flyktingpolitik i analys* av Eskil Block och Åke Wedin skulle priset för att hjälpa en flykting i FN:s läger i till exempel Jugoslavien varit en hundradel av vad det kostar att hjälpa samma flykting i Sverige. Detta är ej enbart en ekonomisk fråga, utan även en moralisk. Med lägre snittkostnader kan fler människor hjälpas.

Tyvärr har dessa frågor varit skrämmande tabubelagda att diskutera, de som har försökt har genast misstänkliggjorts för att ha andra syften än de sagda. I sammanhanget kan det vara intressant att titta på de två opinionsundersökningar från 1993 respektive 1995 som visar att rasismen har minskat under tiden mellan undersökningarna, samtidigt som missnöjet med invandringspolitiken ökat.

Diskriminering?

Varför är arbetslösheten så hög bland invandrare, utbildningsnivån kan ju vara hög även bland dem? Många, inklusive Björn Rosengren, hävdar att diskriminering är den avgörande orsaken. Självfallet är det oacceptabelt att vägra någon anställning för att personen i fråga har "fel" efternamn och dylikt, men behöver det bero på medveten diskriminering? Kan det inte åtminstone i många fall bero på bristande svensk kunskaper eller att arbetsgivaren är osäker på om den utbildning personen i fråga har är direkt överförbar på svenska förhållanden. Ibland krävs ju så

kallad kulturspecifik kunskap, det är inte säkert att en jurist från Sierra Leone kan tillräckligt om svenska förhållanden för att arbeta inom det svenska domstolsväsendet. Säkerligen förekommer riktig diskriminering också och den bör fördömas, men den är sannolikt inte så utbredd som antagits.

En starkt bidragande orsak till invandrararbetslösheten är förmodligen den socialistiska arbetsmarknadspolitik som LO och socialdemokraterna genomfört. Regeln "sist in, först ut" gör det betydligt svårare att etablera sig på arbetsmarknaden. Så länge arbetslösheten i stort ligger kvar på den höga nivå som den gör idag lär även invandrararbetslösheten ligga högt.

Det finns dessvärre inte många som har någon bra lösning, eller vad värre är en idé till bra lösning. Det är den bistra verkligheten.

När integrationen misslyckas följer rotlöshet och segregation i dess spår, den höga kriminaliteten bland många invandrarungdomar är ett tecken på det. De känner sig inte längre som en del av sin gamla kultur och har ofta inte lyckats komma in i den nya.

Kontentan är att ett visst mått av invandring är bra och berikande, inte minst för näringslivet. Det finns dock en viss integrationspotential som om den överskrids allt för mycket kan leda till segregation och rotlöshet, något av det mest ödesdigra som finns för ett samhälle.

Samtidigt är UNHCRs flyktingläger överfulla. De har inte resurser att ge ett värdigt liv åt en bråkdel av de många människor som lever där. Därför måste slutsatsen bli att man bör prioritera resurserna där de gör mest nytta, där de kan hjälpa flest, det vill säga i närområdena. Detta gäller framför allt de som flyr från krig och naturkatastrofer. I de fall det inte är möjligt, företrädesvis vid flykt från diktatur, kan man utdela tillfälliga uppehållstillstånd i Sverige. Självfallet ska dessa om personen stannat tillräckligt länge kunna omvandlas till permanenta uppehållstillstånd och medborgarskap. Vi bör dessutom samordna biståndspolitik och flyktingpolitiken på ett helt annat sätt än hitintills, då fattigdomen i Tredje världen och flyktingströmmarna därifrån hänger ihop.

Jag vill till sist rekommendera den utmärkta boken *Migrations-explosionen*, varifrån de flesta faktauppgifterna i denna artikel hämtats.

Miljöknäppisarna och den besvärliga verkligheten

Efter en flerårig strid grävdes i höstas tre kilometer kraftledning i Bergshamra norr om Stockholm ner i jorden. Åtgärden skedde efter opinionsbildning som hakat på de många alarmrapporterna om "farliga" kraftledningar, vilka uppgivits kunna förorsaka bland annat blodcancer (leukemi) hos barn.

Detta är endast ett av många exempel på hur människors rädsla, underblåst av miljörelsen, lett till irrationella myndighetsåtgärder.

Kraftledningars förmenta farlighet är bara en aspekt av miljöfundamentalisternas opinionsbildning, vilken syftar till att få folk så uppskrämda som möjligt – för att den ena drakoniska miljöåtgärden efter den andra skall kunna genomdrivas. Det finns inga egentliga belägg – vetenskapliga eller andra – för att magnetfält i anslutning till elektriska kraftledningar skulle vara farliga. Men den utbredda rädslan var tillräcklig för att Stockholm Energi skulle gå med på att gräva ned ledningarna. Solna stad och Stockholm Energi får dela på kostnaderna.

Det finns ytterligare tre mil ledningar nära bebyggelse under Stockholm Energis domvärjo. Att gräva ner dem skulle kosta åtminstone en halv miljard kronor, uppger tidningen *Metro* den 1995-11-10.

Ytterligare ett exempel på en nyckfull miljöopinion som lett till ett tokigt kommunalt beslut: 1993 var den provisoriska så kallade Marenbron i Södertälje med 30 år på nacken så illa därän att kommunen såg sig tvungen att riva den för att bygga en ny bro. Fullmäktige fattade det nödvändiga beslutet. I sista minuten ändrades dock detta sedan vänstersossen Stig Parborn med vederbörlig uppbackning av aggressiva miljöpartister piskat upp en opinion som gick ut på att "det var så fint med öppet vatten"; dessutom förutskickades att den hamn som ligger nära bron skulle kunna bli en stor tillgång för småbåtstrafiken.

Här låg tidigare Marenbron i Södertälje. Kommunen vägrar till följd av miljöknäppisarnas opinionsbildning bygga en ny bro – vilket lett till ökade luftföroreningar i centrum. (Foto: Tommy Hansson)

Det har nu gått ett par år sedan kommunen beslutade stoppa brobygget, såvitt kan bedömas helt på känslomässiga grunder. Mätningar avseende avgaser och luftföroreningar som efter rivningen gjorts i centrala Södertälje visar på drastiskt högre värden än som var fallet under den gamla Marenbrons tid. Som en följd av den utblivna bron tvingas nämligen en stor andel biltrafik ta vägen genom centrala stan. Butiksägare på aktuella genomfartsleder har klagat över andningsbesvär och huvudvärk. Och båtarna lyser alltjämt med sin frånvaro.

Här har miljöaktivisterna med sitt flum alltså lyckats motverka de intressen som borde vara deras egna – och de förefaller så nöjda över att ha satt käppar i hjulet för biltrafikanterna att de inte bryr sig om de ökade luftföroreningarna.

Hot mot civilisationen?

Miljöaktivisterna i och utanför miljöpartiet vill avskaffa de flesta energikällor – kärnkraft (givetvis), olja, vattenkraft. I höstas kunde vi läsa i pressen om hur miljöpartiet gick till attack mot regeringen därför att energiminister Jörgen Andersson föreslagit att vattenkraften skulle byggas ut. Om detta skulle ske, förklarade miljöpartiets språkrör Birger Schlaug, skulle vi "över-

våga att avbryta samarbetet med regeringen".

Jörgen Andersson hade förklarat sig beredd att se till att det byggdes vattenkraftverk i landets fyra orörda älvar. Älvrådare med Gunde Svan i spetsen och – givetvis – vårt gröna riksdagsparti, rasade. Det behöver knappast framhållas att miljörelsens energifientliga inställning är bekymmersam med tanke på kommande tiders energipolitik. Till och med den eljest "miljövänliga" läroboken i samhällskunskap *Reflex* – samhällskunskap för gymnasieskolor av Hans Almgren med flera (1995) framhåller:

"Inför framtiden måste vi bestämma hur vår energipolitik ska se ut. Det är inte lätt att få ekvationen att gå ihop. För det första har riksdagen bestämt att kärnkraften ska vara avvecklad till år 2010. För det andra är en målsättning att minska kol- och framförallt oljeberoendet. Skälen till detta är både ekonomiska och miljömässiga. För det tredje har vi bestämt att Vindelälven, Torne älv och Kalix älv ska förbli orörda och inte användas för vattenkraftsutbyggnad. Det betyder att det inte finns särskilt mycket kvar att bygga ut för att öka vattenkraftproduktionen. För det fjärde är det tillskott av energi som vindkraft, användning av biomassa, torv osv hittills visat

sig ge blygsamt."

Frågan är alltså vilken typ av energi som skall få Sverige att gå runt i framtiden. Miljöpartiet et consortes vill i stort sett bara ha sol- och vindkraft. Envar inser vilka konsekvenser en sådan satsning skulle få för svensk industri och dess internationella perspektiv och för svensk levnadsstandard över huvud taget.

Den fundamentalistiska miljörelsen kan på goda grunder ses som ett hot mot vår moderna, västerländska civilisation som vi känner den. Utan ordentlig energi och utan en infrastruktur omfattande vägnät, broar, transportnät med mera kommer vårt samhälle helt enkelt att sluta fungera.

Officiell liturgi

Den tid är sedan länge förbi då man kunde avfärda miljöfundamentalisterna som en samling knäppisar som visserligen tål att skrattas åt, men som egentligen inte utgör någon form av hot. I själva verket har miljörelsen vanligaste propagandafraser redan smugit sig in i statens, landstingens och kommunernas vokabulär som ett slags officiell liturgi när det hävdas att miljön skall bevaras och våra barns framtid säkras.

"Om vi fortsätter att leva som vi gör nu så kommer jorden att gå under", är en vanlig klyscha som många nickar instämmande åt samtidigt som de får ett bekymrat uttryck i ansiktet. Vidare, brukar det heta, måste vi "ändra vår livsstil", "tänka småskaligt", "anamma ett kretsloppstänkande" och mycket annat. Några av miljöfundamentalisternas vanligaste teorier ifrågasätts inte längre i massmedia och bland etablerade politiker – exempelvis klimatförändringar till följd av växthus-effekten, hål i ozonskiktet i stratosfären, den förödande befolkningsökningen, kemiska bekämpnings- och gödningsmedels farlighet etcetera. Det är nämligen just vad det är frågan om – teorier, inte fastslagna sanningar.

Det skall genast sägas att miljöförstörelsen är ett reellt hot som alla rättänkande personer bör engagera sig emot, och att allt som miljörelsen säger är inte nödvändigtvis fel. Men genom sina domedagslika överdrifter bidrar den till att frammana osunda och obefogade skräckstämningar som med tanke på Sveriges och västvärldens framtid riskerar att få ödesdigra konsekvenser. En klassisk exposé av miljöknäppisarnas mytbildning är en bok av framlidna guvernören i staten Washing-

ton, Dixy Lee Ray, *Environmental Overkill* (1993), vars arbete kan sägas ligga till grund för den amerikanska revolten mot det överdrivna amerikanska opinionsbildningen på miljövårdsområdet. Ray avslöjar vältaligt och övertygande en rad myter, till exempel den om att olika kemiska ämnen (koldioxid, freoner med mera) leder till klimatförändringar. Så här skriver hon:

"Med hänsyn till ökningarna i koldioxid sedan begynnelsen av industriåldern, borde temperaturerna enligt växthusteorierna ha gått upp mellan två och fyra grader under de senaste 100 åren. Så har inte skett. Den mätbara totala ökningen är försumbara 0,5 grader eller mindre."

I själva verket, framhåller Dixy Lee Ray, så visar regelbundna temperaturmätningar i Nordamerika och Västeuropa inte någon regelbundet uppåtstigande temperaturökning. Emellertid har jordens temperaturer ökat och minskat med jämna och ojämna mellanrum under tidernas lopp. På bronsåldern hade vi som bekant här i Skandinavien en subtropisk klimattyp, medan det var betydligt kallare under medeltiden. På den tiden fanns veterligt vare sig bilavgaser eller freoner. Återigen kan man konstatera att miljöfundamentalisterna utnyttjar folks rädsla för att driva igenom sina krav.

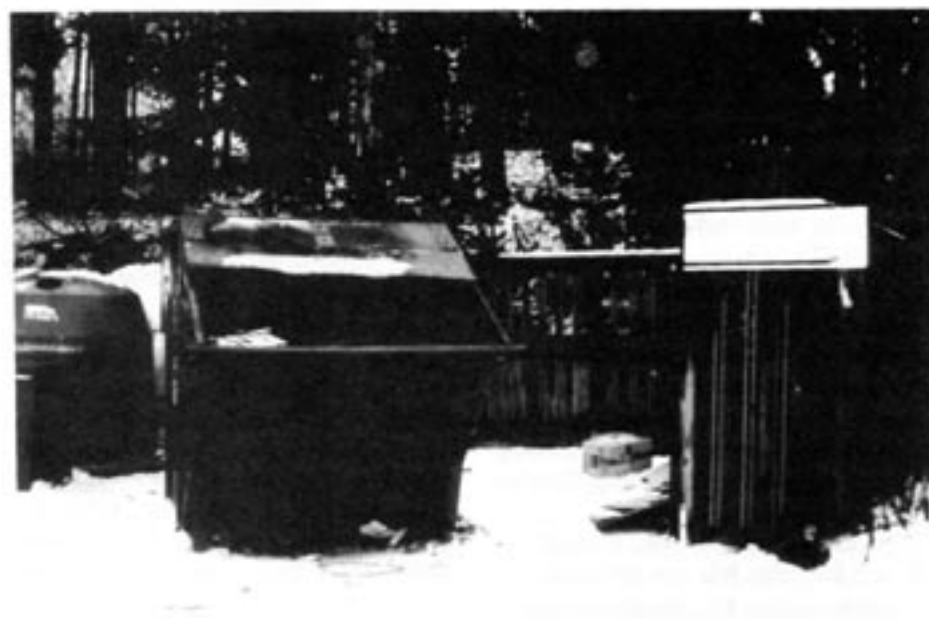
En omtyckt måltavla är bilismen; miljöpartiet vill exempelvis öka bensinpriset till tolv kronor litern eller mer. Men seriösa forskare hävdar att bilen som miljöhot är

en bluff – Sverige har enligt Svenska vägföreningen den bästa luften i Europa, inte minst genom en effektiv avgasrening. Detta framkom i en diskussion i stats-tv-kanalens "Kvällsöppet" den 1995-11-30. Miljöauktoriteten Björn Gillberg instämde i stort i den bedömningen.

Fläckugglan

I USA har miljöknuttarnas kampanj för att bevara vissa mer eller mindre exotiska djurarter – inklusive råttor och insekter – fått sansade personer att se rött. En art som rört upp känslostormar är den fläckiga uggan, som är så populär i naturvårds-kretsar att den amerikanska regeringen som en följd av militanta påtryckningar undantagit stora skogsområden i västra delen av landet från skogsbruk. Följden har blivit utbredd arbetslöshet bland skogsarbetare.

Exemplet med fläckugglan är ett av många där fanatiska miljöaktivister uppenbarligen sätter natur och djur framför omtanken om människan. Ett extremt exempel är de militanta så kallade veganerna, som i princip anser att en bakterie är lika mycket värd som en människa och som i Sverige och andra länder bedrivit ren terrorverksamhet mot slakterier och djurförsöksanläggningar. Det finns en tendens i massmedia att behandla denna typ av engagemang med högaktningfull välvilja, trots att det uppenbarligen ofta är fråga om djupt störda människor som skulle behöva komma under vård hellre än att tas på allvar i en seriös debatt.

De s k återvinningsstationerna intar en framskjuten plats i kommunernas miljöarbete. Ofta råder oordning och snusk vid dessa inrättningar. (Foto: Tommy Hansson)

Rökarna – en förföljd folkgrupp

5-Få grupper uppväcker sådan vrede hos miljörelsen som rökarna, vilka i allt högre utsträckning också drabbas av samhällets sanktioner. Rökarnas ställning beskrevs på följande sätt av Anders Isaksson i *Dagens Industri* 1995-03-31:

"Den som gör en resa i dessa dagar kan konstatera att tobaksbruket blivit vår tids högsta ondska, överallt bekämpat med hög intensitet och allt mer drakoniska bestämmelser... den moderna tidens högsta goda: det rök-befriade samhället."

Förföljelsen av rökarna tar sig många uttryck. En sjukhusdirektör i Stockholms län skrev för en tid sedan exempelvis ett brev till sjukhusets anställda att de som röker på "fel" ställe riskerar avsked. Patienter upp-gavs ha beklagat sig över att det "luktar rök av personalen".

Det som möjliggjort förföljelsen av rökarna är den skärpta tobakslag som riksdagen antog i juli 1993. Attityden mot rökarna hårdnar dessutom fort-löpande. En artonårsgräns för tobaksinköp har i praktiken redan införts i de flesta butiker. Förbud gäller för tobaksreklam i TV, radio, tidningar och filmer och omfattar numera även kläder och annat som förses med namn på cigarettermärken. Reklam för cigaretter torde endast vara tillåten inne i

en tobaksaffär eller i anslutning till annat försäljningsställe. I tvister avgör konsumentombudsmannen (KO) och i sista instans marknadsdomstolen. Ute i kommu-

Skräckpropaganda mot rökning i Jehovas vittnens version.

nerna och landstingen liksom i näringslivet står restriktionerna som spön i backen.

Det är alldeles klart att det är förenat med betydande hälsorisker att röka. Ändå måste det självklara framhållas: rökare är också människor och har, förutsatt att de utövar sin njutning/last med tillbörlig hänsyn, varje rätt att vänta sig hänsyn i gengäld

och inte ständigt hotas av repressalier. I USA har myndigheternas och massmediernas hets mot rökarna tagit sådana proportioner, att en motreaktion uppkommit på så sätt att det blivit populärt att röka stora, feta cigarrer. I Sverige föredrar de kuschade rökarna att på sin höjd knyta näven i byxfickan. De flesta rökare mår förmodligen sämre av det dåliga samvete de tillägnar sig genom att ständigt få höra hur förkastligt det är att röka än av rökningen som sådan.

Det talas i tid och otid om faran med passiv rökning, och förvisso kan det vara mindre angenämt för icke-rökare (t ex undertecknad) att vistas i rökfyllda rum. Men den så kallade passiva rökningens risker är våldsamt överdrivna. Nyligen offentliggjorde exempelvis den amerikanska kongressens forskningstjänst (Congressional Research Service) resultaten av en tjugo månader lång undersökning av den passiva rökningens risker. Undersökningens slutsats var att det praktiskt taget inte fanns några risker.

Ett samhälle som det svenska, som vill kalla sig fritt och tolerant, måste upphöra med den förföljelse av en medborgargrupp som tar sig allt fler olustiga uttryck. Om så icke sker bör kanske frihetligt sinnade rökare sluta sig samman i en militant medborgargrupp och protestera så att det hörs.

Tommy Hansson

Miljöaktivismen är en del i den typ av ideologiskt-politiskt engagemang som efterträtt vänsterrörelsen i kölvattnet av kommunismens sammanbrott som utopiskt credo. Det långsiktiga målet för den utopiska miljörelsen är att avskaffa den västerländska civilisationen och återföra mänskligheten till ett slags sedan länge förlorat urtillstånd. Den världsberömda psykolanalytikern Erich Fromm analyserade redan 1964 denna typ av engagemang i sin bok *Människohjärtat – dess förmåga till gott och ont*:

"Om människan längtar efter samhörighet och befrielse från ensamhetens och otrygghetens ångest, kan hon försöka återvända till dit hon kommer ifrån – till naturen, till animalt liv, till sina förfäder. Hon

kan försöka bli kvitt det som gör henne till människa och som plågar henne: Sitt förnuft och sitt medvetande... Om det är många som delar samma arkaiska inställning, får vi en *folie à millions*; eftersom många är överens, framstår galenskapen som vishet, illusionen som verklighet."

Rio-konferensen

Startskottet för den typ av miljöengagemang vi nu har det tvivelaktiga nöjet att uppleva kom med FN:s miljökonferens i Rio de Janeiro sommaren 1992, som bevistades av cirka 25 000 människor inklusive representanter för 178 länders regeringar. Temat var "Rädda planeten" (underförstått från människan). Återigen talades om att jordens undergång var ho-

tande nära till följd av växthuseffekt och andra apokalyptiska hotbilder. Rio-konferensens mest bestående dokument blev det så kallade Agenda 21, ett knippe åtgärder för att säkra "en hållbar utveckling" i alla jordens länder och som i dag i någon form tillämpas i de flesta svenska kommuner.

Men det förelåg inom den vetenskapliga världen vitt skilda meningar om Rio-konferensen, och flera hundra forskare inklusive tjugosju nobelpristagare undertecknade före konferensen ett dokument kallat Heidelbergappellen, där man tog avstånd från konferensen som ett oseriöst jippo. Upproret riktade sig mot deltagande stats- och regeringschefer och pläderade för sunt förnuft och sunda vetenskapliga grunder för miljötänkandet. Underteck-

narna ansåg det förkastligt att föreslå konkreta åtgärder som baserades på uppfattningar som endast är teorier. I Heidelberg-dokumentet fastslås bland annat:

"Vi är oroad över att det vid gryningen av det 21:a århundradet uppträder en irrationell ideologi som motstår sig vetenskapliga och industriella framsteg och äventyrar ekonomisk och social utveckling. Vi drar slutsatsen att det Naturliga Tillstånd som ibland idealiseras av rörelser med en tendens att blicka mot det förflutna inte existerar och troligen aldrig har existerat sedan människans första uppträdande i biosfären, emedan människan alltid har gjort framsteg genom att tämja naturen för sina behov, och inte motsatsen... Den största ondskan som hotar jorden är okunnighet och förtryck, inte Vetenskap, Teknologi och Industri, vilkas instrument, när de används på ett riktigt sätt, är oundgängliga redskap för en framtid skapad av Mänskligheten, av sig själv och för sig själv, för att korrigera huvudproblemet som överbefolkning, svält och världsomfattande sjukdomar."

Bill Clintons vicepresident Al Gore har

hakat på den här trenden och skrev för ett par år sedan boken *Earth in the Balance*, där han förespråkar långtgående internationella regleringar av socialistiskt snitt för att driva igenom en miljöpolitiskt korrekt agenda. Att det inom näringslivet numera anses lösnande med miljö resulterar i den tävlan som utbrutit bland företagen om att vara så miljöriktiga som möjligt. Till och med det superkapitalistiska flaggskeppet MacDonald's försöker plocka marknadsandelar genom att sortera sopor och slopa sugrör. Hamburgerjättens problem är naturligtvis att man aldrig någonsin kommer att leva upp till fundamentalisternas krav så länge man fortsätter producera just hamburgare...

Kan inte hjälpa

I de kommunala handlingsprogrammen för Agenda 21-arbetet tas ofta upp punkter som att gynna matproducenter och odlare på orten och att begränsa utbytet med omvärlden. Den bakomliggande tanken är att man därigenom bidrar till att minska den miljöförstöring som antas komma av långväga transporter samt att på orten "ekolo-

giskt odlade" produkter skulle gynnas.

Den naturliga följden av ett sådant handlingsätt skulle givetvis bli att vi inte kan hjälpa de allra fattigaste länderna i Afrika, Asien och Latinamerika med det ekonomiska stöd som frihandels princip innebär. Handel är ju en av de allra effektivaste biståndsformerna! Den vill nu miljöknäppisarna ta ifrån Tredje världen med motiveringen, att miljön tar stryk av alla långväga transporter.

Avslutningsvis kan hävdas, om inte en betydligt rimligare fråga än "Vad kommer att hända om vi i väst fortsätter att leva som vi gör?", i själva verket är: "Vad kommer att hända om vi *inte* fortsätter att leva som vi gör?" Ty om vi skulle ge upp vår teknologiska utveckling inom vetenskap, medicin, transportväsen, kommunikationer etcetera som miljöknäppisarna vill, så innebär detta inte bara att vi i vår del av världen kan säga adjö till civilisationen – det innebär givetvis också att vi förlorar alla möjligheter att bistå den nödlidande delen av världen.

Rapport om den svenska demokratin...

Politiker och vissa ideologer har bringat oss en orubblig tro att de på alla områden gjort Sverige bäst i världen. Det känns därför bra snopet när man läser i en rapport av det så kallade demokratirådet att inte ens den svenska demokratin är sådan den borde vara. En fungerande demokrati förutsätter en rättsstat med självständigt tänkande meborgare. Rättsstaten måste uppfylla tre minimikrav: 1. grundläggande mänskliga rättigheter. 2. rättssäkerhet och 3. maktindelning mellan lagstiftande, verkställande och dömande instanser. Dessa kriterier uppfyller Sverige, men det räcker inte.

Författarna har med tretton olika indikatorer undersökt Sveriges styrelseskick, som med många förbehåll fått någorlunda godkänt. I en väl fungerande parlamentarisk demokrati skall den beslutande församlingen själv kunna bestämma vilka frågor som bör tas upp på dagordningen. Detta låter sig inte göras med landets nuvarande

relation till finansmarknaden och Europeiska unionen. Enligt ledamöterna själva skall parlamentet fatta de avgörande besluten och på ett tidigt stadium förutse verkan och följdproblemen. Om ledamöternas uppställda mål hade förverkligats, skulle Sverige aldrig hamnat i den nu rådande skuldkarusellen.

Något botemedel tas inte upp och tycks inte heller finnas. Man får utgå ifrån den nya svängremskonstruktionen. (åtdragningar som knäcker de små, medan de stora svävar fritt i sina allt större fallskärmar). Den ökända "svenska modellen" – en blandning av parlamentarism och korporativism "med perversa effekter" från de goda åren – går inte att återskapa. Men för att bättre förankra demokratin i de breda folklagren föreslår författarna fler kommunala uppdrag med kommunalnämnder och till och med kommunalborgmästare.

För närvarande finns cirka fyrtyotusen förtroendeposter. Det föreslås en utök-

ning till etthundrafemtio tusen. Att en sådan reform skulle öka utgifterna ovanför det som utgiftsposten EU vållat, är säkert. Om den även uppväger bristen på demokrati just på grund av EU återstår att se. EU påstås vara ett nederlag för demokratin. Medlemskapet för Sveriges del utmynnar i att man byter "stort inflytande över lite, mot lite inflytande över mycket" i Eurokratin, oåtkomlig för insyn.

Slutligen kan man inte låta bli att förundras över ett märkligt avslöjande: Sveriges "statsbärande parti" har alltid försökt vara världens samvete mot av "revolutionär" terror hemsökta demokratier. Nu visar det sig att nämnda parti vid makten, har vägrat under-teckna ILOs konvention om arbetsfolkningens (samernas) rättigheter. Rapporten är intressant för envar som vill lära mer om de mekanismer som bestämmer vår fallskärmslösa tillvaro.

Marek Zyto

Castro-propaganda på universitetet

Den 29 november 1995 berättade studenter på Stockholms universitet för den svenska lokalavdelningen av La Unión Liberal Cubana att ett procastroistiskt evenemang ordnat av Asociación Sueco Cubana skulle äga rum samma dag på kvällen. Det rörde sig om ett fingerat seminarium som samarrangerades mellan socialvetenskapliga och samhällsvetenskapliga studenter. Rubriken på seminariet var Kuba – ekonomi och demokrati. Det var inte mycket mer än ett kort föredrag av en ung kubansk kommunist, Johatán Quirós Santos. Evenemanget svarade inte alls upp mot den stämning som man kan förvänta sig på universitetet och att döma av vittnesmål från exilkubaner så är verkligheten en helt annan än vad seminariet ville förmedla.

Så sent som en timme före föredraget började Sueco Cubana att sprida affischer om mötet. Oturligt nog för dem började Unión de Cubanos En Suecia att sprida affischer som fördömde behandlingen av de kubaner som sökt politisk asyl i Norden. Affischerna spreds över hela universitetet, men särskilt till den samhällsvetenskapliga fakulteten där mötet skulle äga rum. Det inkluderade en person som stod vid ingången till den sal där castroisternas möte skulle hållas.

Inledningsvis framförde föredragshållaren vad som var att förvänta. Han talade om framgångarna i hälsovård och utbildning (utan att låsas om diskrimineringen av dem som saknar dollar och av utplundringen av studenter som inte tillhör rätt förening), försäkrade att ekonomin hade förbättrats och förklarade att allt ont hade orsakats av blockaden och erkände inga av de inhemska problem som finns i överflöd. När frågan ställdes om demokratisering blev svaret att på Kuba härskade "speciella förhållanden" som gjorde det omöjligt att tänka på ett flerpartisystem. Efter några förvirrade inlägg gick ordet till en representant för ULC som ställde tre frågor, som samtidigt var en förklaring riktad mot de närvarande studenterna, som utsatts för desinformation. Frågorna var följande:

1. Efter att i detalj ha förklarat vad en "brigada de acción rápida" var, att efterforska deltagarnas inställning till sådana.

2. Efter att ha förklarat vad "lagen om

riskelement" var, enligt vilken personer kan dömas på blotta misstanken, och efter att ha återgett de mest försiktiga bedömningarna att det finns 500 politiska fångar på ön, bad ULC-representanten Johatán att förklara sin inställning till lagen och fångarna.

3. Efter att ha förklarat innebörden av slogan "Universitetet åt revolutionärerna", som i praktiken utesluter de studenter som har andra åsikter än regeringen från universitetet, ställdes frågan till den unge kommunisten om inställningen till att unga icke troende marxist-leninister utestängs från universitetsstudier.

För de svenska studenterna var det som sades nytt och okänt. Seminariearrangörerna försökte slingra sig genom att hävda att "brigada de acción rápida" och "lagen om riskelement" var riktade mot subversiva element, de som ville att Kuba skulle återgå till situationen sådan den var innan revolutionen och att det inte förekom några prov i marxism som inträdesprov till universitetet (han glömde bort att den enda filosofi som ingår i kursplanen för gymnaserna och att det inte bara är nödvändigt att lära sig marxistiskt tänkande grundligt utan också att acceptera marxismen som den enda "vetenskapliga" filosofin, för att kvalificera sig för fortsatta studier på Kuba). Han hävdade att det inte var nödvändigt att vara ungtkommunist för att få studera på Kuba och berättade att det fanns många utlänningar med olika politiska uppfattningar som studerade på Kuba.

ULC-representanten svarade då: Historien ger inte den kubanska regeringen någon rätt att avstå från demokratisering. Det finns exempel som den tyska blockaden mot England under Andra världskriget och Kommunist-Kinas blockad mot nationalistregeringen. För att fortsätta med det aktuella fallet. Kuba på 1980-talet var ett land som trots embargot fick miljonstöd från Sovjetunionen och hade tillräcklig styrka för att föra krig i Angola och un- *Fidel Castro har förtryckt det kubanska folket i 37 år...*

derstödda guerillarörelser i Latinamerika. Landet hade även utan embargot kunnat slå ner på de svaga oppositionsgruppernas missnöje. Oppositionen vill inte gå tillbaka till Batistas tid utan upprätta respekt för de mänskliga rättigheterna. Det är helt klart att "brigadas de acción rápida" använts mot pacifister som Payá y Elizardo Sanchez. Han förklarade vidare att det är en utvärdering av den politiska moralen vid gymnaserna som avgör rätten till universitetsstudier, vilket gör det otänkbara med universitetsstudier för den som någon gång uttalat sig mot regeringen. Det kan visserligen vara så att det finns studenter med olika åsikter på Kuba, diskrimineringen riktar sig bara mot kubanska studenter och bara den som är med i Kommunistiska ungdomsförbundet (UJC) kan studera. Diskrimineringen riktar sig inte bara mot högern eller centern utan också mot den alternativa vänstern, inklusive trotskister, anarkister och demokratiska socialister, som inte får möjlighet att studera på kubanska universitetet.

Johatán Quirós svarade inte utan föredrog att ta hand om frågorna från en svensk som kommit in senare i diskussionen. Då drog sig de kubanska demokraterna tillbaka efter att ha torpederat ytterligare en fars iscensatt av den diktatur som förtrycker deras hemland.

Manuel Aulet

SVERIGE-NYTT

Contras notisavdelning har i detta nummer sammanställts av Carl G. Holm. De källor som refereras är inte direkt citerade, utan texten är en sammanfattning av originalkällan, om inte annat markerats med citationstecken.

Göran Persson I

Det kan ibland vara intressant att blicka tillbaka i historien. När detta skrivs ska vi inom några dagar få en ny statsminister som heter Göran Persson. Han är inte förste man med det namnet på posten. Erik XIVs berömda rådgivare bar visserligen inte titeln statsminister, men det var vad han var i själva verket, även om den formella titeln var prokurator (riksåklagare). Makten som åklagare använde Göran Persson för att göra sina fiender ett huvud kortare, att kasta dem i fängelse och för att bestjäla dem på deras egendom. Han var känd som en stor mutkolv.

Så småningom fick hans motståndare nog, Göran Persson greps och dömdes till döden. Men han lyckades ta sig ur knipan, kom på fri fot och återerövrade återigen sin maktposition.

Men hans nya séjour vid makten blev kortvarig. När han föll på nytt så tog motståndarna mer resolut tag i hans person. Först försökte man med tortyr få ur honom var han gömt de skatter som han tagit från folket (Göran Persson hade ju också fuskat lite som skatteindrivare och finansminister). Göran Persson stod emellertid mot tortyren. Man insåg att han inte skulle falla till föga och genomförde därför den slutgiltiga uppgörelsen. Den skedde uppe på Brunkeberg, mitt i dagens City-kärna, men då för tiden en bit utanför själva staden.

Man skar öronen av Göran Persson, spikade upp öronen på galgen och lät honom sedan hänga en halvtimme i galgen. För att han inte skulle komma alltför lindrigt undan hade man ett extra rep om livet på offret, han skulle alltså inte bryta nacken i galgen.

Efter en halvtimme togs Göran Persson ner och sträcktes mellan fyra pålar. Hans ben och därefter hans armar krossades långsamt, han pryglades på bröstet så att han skrek och sedan högs huvudet av.

Så togs Göran Persson I om hand år

1568, allt enligt Alf Henriksson.

Till konkursens brant

Ett antal svenska småföretagare inom textilbranschen fördes tidigare i år till konkursens brant genom en kombination av stelbenta socialistiska EU-regleringar och kommunistkinesiska bedrägerier.

Innan Sverige blev medlem i EU hade vi en stor import av kläder från Sydostasien, bland annat Kina. Numer underkastas den importen regleringar från EU i Bryssel. Det innebär att ett kinesiskt företag som vill exportera till EU (inklusive Sverige) måste ha licens. Skälet till den regleringen är att EU vill tvinga europeiska konsumenter att köpa dyra kläder för att understödja europeisk teko-industri och samtidigt försvåra u-ländernas industriella utveckling. De länder som får tillstånd att exportera kläder till EU tilldelas kvoter. Kvoterna fördelas sedan till landets exportörer. Vanligen genom auktioner, den som betalar mest får exportera. Den som tjänar på det är vanligen den som handlar med exportlicenser. Det finns i till exempel Hongkong innehavare av exportlicenser som aldrig behöver sy ett plagg, de lever gott på att sälja sina licenser.

I Kommunist-Kina tog man ett radikalt

grepp för att komma undan EU:s socialistiska regleringar. Myndigheterna utfärdade helt enkelt många fler licenser än vad landet fått rätt till. Kinesiska företag sålde i god tro till EU och EU-företag köpte i god tro. Men plötsligt slog datasystemet i Bryssel larm. Importkvoten var uppfylld. Det kom varor med licens, trots att alla licenser var använda.

Det var åtskilliga svenska företag som drabbades av detta i början av 1996. Ett av företagen heter Baldo och har 9 anställda. Baldo designar kläder som sedan sys upp i Hongkong eller Kina. Företaget måste b.tala i förskott, eftersom exportlicens i Kina bara utfärdas när varorna är betalda. Och först när exportlicensen är utfärdad går det att ansöka om importlicens i Sverige. 1995 års kvot var slut och eftersom varorna skickades från Kina 1995 skulle de tillbaka för att skickas på 1996 års kvot... Men en tur och retur-resa till Kina kostar inte bara pengar, den innebär ju också att värkollektionen skulle komma fram till sommaren, när det inte skulle finnas någon marknad. Varorna låg dock kvar i Göteborg och efter en månads byråkratiska turer på högsta nivå beslöt att 1996 års kvoter skulle få utnyttjas trots att varorna skickats 1995... De drabbade företagen tvangs ställa upp med finansieringen under mellantiden.

(Svensk Handel)

Planekonomi eller marknadsekonomi

Bostadsmarknaden är i Sverige den sektor av ekonomin som är mest styrd av planekonomiska principer. Men i en del kommuner finns tankar på att ändra på tingens ordning. I andra åter rusar man vidare enligt planekonomins principer. I Markaryd i Småland köpte ett österrikiskt företag det kommunala bostadsbolaget med 800 bostäder. Priset var överkomliga 1 krona, men därtill kom övertagande av lån på 120 miljoner kronor. Socialdemokraterna röstade i oppositon mot försäljningen, men förklarade sig sedan de kommit till makten vara nöjda. Inte minst sedan det visat sig att de nya ägarnas lösning på problemet med överutbud var det klassiskt marknadsekonomiska, sänkta hyror.

Rakt motsatt väg för att angripa problemet med outhyrda lägenheter valde man i Munkedals kommun i Bohuslän. Det kommunägda bostadsföretaget hade 120 av sina 700 lägenheter outhyrda. Lösningen i Munkedal blev att riva lägenheter. Det vill säga minska utbudet så att de tydligen alltför höga hyrorna kan hållas kvar.

På en marknadsekonomiskt fungerande bostadsmarknad skulle dagens situation med outhyrda bostäder lösas genom lägre hyror. Den som skulle stå för sänkningen är framförallt fastighetsägaren, som skulle få se värdet på sin fastighet sjunka. Så fungerar det emellertid inte i kommuner med stora kommunala bostadsbolag, som ursprungligen bildats för att hålla ner hyresnivån. I sådana kommuner är avståndet mellan kommun och bostadsbolag alltför kort, vilket innebär att man hellre försvarar fastighetsägarintresset av höga värden på fastigheterna och gärna skickar iväg kommunens pengar för att riva bostadsfastigheter.

(Affärsvärlden)

Var ska vi ta't?

En av debattfrågorna på den socialdemokratiska partikongressen var den så kallade "värnskatten", en extraskatt på fem procentenheter för de personer som tjänar mer än 229.100 kronor per år. Den skatten är tillfällig, men Göran Persson har som finansminister lovat att den ska avskaffas till 1999. Dock tänker han sig tydligen att införa sociala avgifter – utan motsvarande förmåner – som ska fylla igen hålet efter

värnskatten. Men inte ens detta är nog för vänsterfalangen inom socialdemokratiska partiet, som på partikongressen väckte frågan om att behålla "värnskatten". Det var faktiskt en av de frågor där partiledningen led ett åtminstone partiellt nederlag. Frågan sköts upp till nästa partikongress, vilket gick emot partiledningens förslag.

Hur mycket pengar finns då att hämta? Eftersom det inte är särskilt många som tjänar över 229.100 kronor och eftersom den största delen av dessa personers inkomster ligger under gränsen finns det faktiskt inte mycket pengar. Dessutom är det ju så att mer än hälften av de här pengarna redan försvinner i skatt. Av svenskarnas sammanlagt deklarerade inkomster på 1.077 miljarder kronor är bara 45 miljarder eller 4,2 procent kvar efter skatt om vi ser till inkomster över gränsen.

(Skattebetalarnas Förening)

Skuldfri vid pensioneringen

Statliga studielån har funnits länge i Sverige, för att stimulera till högre studier. Men hur är det egentligen med stimulansen? Med tanke på att typiska akademikerjobb inte alls hängt med i löneutvecklingen är det alltför studerande som hamnar i lånefällan – och det även om de fullföljer sina studier och får arbete som motsvarar kvalifikationerna. Många slutar av olika skäl innan de tagit examen och många av dem som tagit examen får inte ett arbete som motsvarar kvalifikationerna.

SACO och Sparbankerna har nyligen gjort en studie som granskar vad som händer med studielånen om nu gällande räntesatser, löner och inflation fortsätter framöver. En civilekonom, civilingenjör eller farmaceut skulle ha sina studieskulder betalda vid ungefär 50 års ålder. Men flertalet övriga undersökta utbildningar skulle behöva fortsätta att amortera på studielånet till dess att pensionsåldern uppnås (då lånen skrivs av). Det gäller även ett så välbetalt arbete som läkare, vilket förklaras av den långa utbildningstiden och de därmed högre studielånen. Följdriktigt har det börjat diskuteras om det är riktigt att skriva ned studielånen vid pensioneringstillfället. Studiemedelsnämnden kunde kanske ta tillbaka en del av de pensioner som betalas ut, för att sedan också ha fordringar på dödsboet, något som raskt skulle kunna förvandla den praktiska arvsskatten till 100 procent. Observera dock,

alla Contraläsande studenter, att den här typen av förändringar inte kan genomföras för de lån som tas idag, utan bara på framtida lån. Men det är klokt att hålla ögonen öppna för förändringar i systemen framöver.

När det gäller yrken som läroverksadjunkt och bibliotekarie räknar SACO-rapporten med kvarvarande studieskulder på en halv miljon kronor vid pensioneringen!

Med nuvarande utformning får studiemedelssystemet alltmer karaktären av en extra fyraprocentig marginalskatt på högre utbildning. Reglerna är nämligen sådana att räntor och amorteringar på studielånen inte ska överstiga fyra procent av inomsten. Det taket behöver utnyttjas av alltför – och som sagt ända till 65.

En avslutande kritisk synpunkt på rapporten dock. Det är en partsinlaga och den är beroende av vilka antaganden som används i beräkningarna. Ett av de antaganden som görs är att realräntan (räntan efter avdrag för inflationen) ska fortsätta att ligga på 5-6 procent. Det är knappast troligt att samhället klarar en så hög realränta under en längre tid.

Kommunerna går back

När Kommunförbundet samlade ihop uppgifter om ekonomin i Sveriges kommuner visade det sig att ungefär hälften – 139 av landets drygt 280 kommuner – gick med förlust. I 19 kommuner var situationen så dålig att kommunens intäkter inte ens räckte till driftskostnaderna. I övriga 120 förlustkommuner blev det åtminstone ett litet överskott på den löpande verksamheten, men kommunerna hade inte tillräckligt med pengar för att klara investeringar i till exempel ålderdomshem, skolor eller vägar.

Socialbidragen ökade med 24 procent (om den statligt finansierade delen räknas in). Huvuddelen av ökningen gick till flyktingar, där ökningen var 100 procent. Exklusive flyktingarna var ökningen av socialbidragen bara 2 procent.

Många kommuner har hamnat i en besvärlig situation sedan de med statliga bidrag tagit emot många flyktingar. Staten har stått för kostnaderna under de första två-tre åren, men nu anser staten att flyktingarna bör vara integrerade och kunna försörja sig själva. De kommuner som tagit emot dem upptäcker dock ofta att så inte är fallet.

UTLANDS-NYTT

De sista dinosaurierna

Än finns det några relikter kvar från en svunnen mörk tid. Kommunistiska diktatorer som inte ser tidens tecken och liberaliserar sitt lands ekonomi. Sedan även Kubas diktator Fidel Castro börjat släppa efter på ekonomins område (dock inte när det gäller det politiska förtrycket), återstår bara en del centralasiatiska före detta sovjetrepubliker och Nordkorea.

Den nye diktatorn, Kim Jong-il (son till den förra året avlidne Kim Il-sung), är nu föremål för en personkult lika omfattande som den som gällde hans far. Samtidigt är Nordkorea mer än något annat land drabbat av planekonomins förbannelse, svält. Men ju mer Nordkoreas folk lider, desto mer bisarr blir personkulten i landet.

En av topparna på Nordkoreas "hit-lista" heter "General Kim Jong-il stillar den rasande stormen". På operan i Pyongyang spelas vanligen en av de sex operor som Kim skrivit själv, var och en av dessa sex operor är enligt den officiella beskrivningen bättre än "de operor som den samlade mänskligheten hittills producerat". Och när Kim Jong-il gjorde debut på golfbanan slog han fem hole-in-one på sin första runda och slog världsrekordet på en 18-hålsbana med 25 slag. Inte dåligt för en nybörjare.

Den käre ledaren är också en föregångsman inom jordbruket. Det märks kanske inte så mycket hos det svältande folket, men enligt de officiella beskrivningarna kan han genom sin viljestyrka få regnet att falla.

(The Economist, London)

...också i Vietnam

Vietnam har under några år prövat på marknadsekonomins välsignelser. Ja, en del hävdar att den i Saigon klarade sig bra trots kommunisternas brutala inmarsch 1975 och att staden alltsedan dess utgjort hela Vietnams egentliga centrum. Men de gamla männen vid makten i det fortfarande kommunistdominerade Hanoi har inte sett utvecklingen med blida ögon. Visserligen var det eftergifter från Hanoi som gjorde att landet tog betydelsefulla steg i riktning mot marknadsekonomi i

och med att den så kallade doi moi-politiken infördes. Men när befolkningen nu med nöd och nöppe fått näsan över vattenytan är det dags för den gamla skolan att återigen göra sig gällande.

Utländska företag har drabbats av att få sina reklamskyltar övertäckta, detta för att minska det "utländska inflytandet". Det har till exempel drabbat det nyöppnade Electrolux-kontoret i Hanoi.

Också när det gäller andliga friheter slår nu den gamla skolans män till. Polisen har gjort razzior mot karaoke-barer i Saigon, för att kontrollera att inga sånger från tiden före 1975 sjungs. Och otillåtna videofilmer har samlats in från gatuförsäljare och krossats under ångvältar.

Hongkong-borna vet vad de har att vänta

Oron inför nästa sommars händelser i Hongkong ökar. Den 1 juli 1997 ska Kommunist-Kina ta över Hongkong från britterna. En opinionsundersökning nyligen visade att 43 procent av Hongkongs ungdomar ville lämna staden innan kommu-

nisternas maktövertagande.

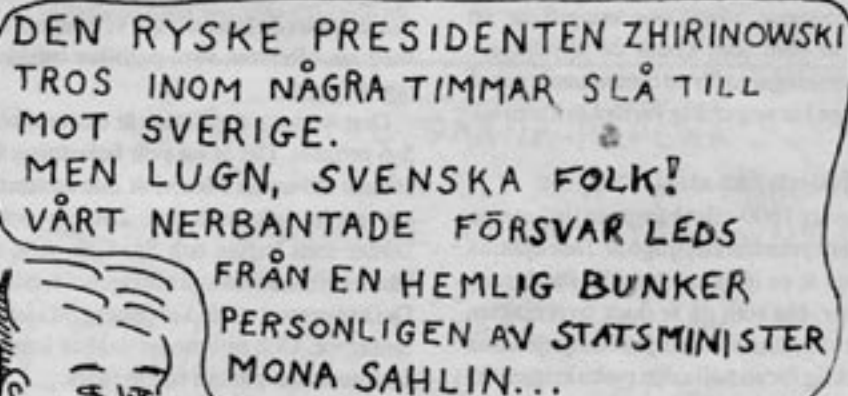
Radikal invandringspolitik

Libyen har, tack vare sina oljerikedomar, dragit till sig många invandrare från grannländerna. Av Libyens sex miljoner invånare är två miljoner invandrare. Diktatorn Moammar Khadaffi har nu bestämt sig för att det är en miljon för många. Med från vissa svenska organisationer välkända argument om att invandrarna tar jobb och bostäder från de infödda libyerna transporterar nu invandrarna till gränsen. Eftersom grannländernas gränser inte är öppna hamnar tiotusentals människor i tältläger i öken vid Libyens gräns.

Än så länge är det alltså invandrarna som drabbas av Khadaffis politik. Snart nog märker nog libyerna själva av saken när bristen på både tekniska specialister och utbildad personal i tjänstenäringarna blir för stor.

Dags för frivilliga?

En man – en röst – ett gevär lät en välkänd slogan i Sverige vid seklets början. Det var de liberala krafternas formulering av ansträngningarna för att dels införa allmän rösträtt och dels avskaffa indelningsverket och ersätta det med allmän värnplikt. Både rösträtten och den allmänna värnplikten

DEN RYSKE PRESIDENTEN ZHIRINOWSKI
TROS INOM NÅGRA TIMMAR SLÅ TILL
MOT SVERIGE.
MEN LUGN, SVENSKA FOLK!
VÅRT NERBANTADE FÖRSVAR LEDS
FRÅN EN HEMLIG BUNKER
PERSONLIGEN AV STATSMINISTER
MONA SAHLIN...

Vår tecknare drömmer mardrömmar om tiden efter det ryska presidentvalet och när den som själv anser sig vara en bättre statsminister än Göran Persson fått chansen.

kom. Rösträtten kom för att bestå (hoppas vi), men frågan är hur länge den allmänna värnplikten består. Den tycks idag ha en stark anhängare, försvarsminister Thage G. Peterson. Men inom försvaret ifrågasätts alltmer det meningsfulla i att satsa försvarets begränsade resurser på att utbilda en hel årsklass till "kanonmat" när det som behövs är tekniskt avancerade vapen och specialister som kan hantera dem. Alltför stor del av försvarets resurser går idag till att hålla igång en organisation som inte skulle vara särskilt betydelsefull om Sverige råkade in i en militär konflikt, samtidigt som alltför lite går till de vapen-system som då skulle behövas.

Trenden i Europa går helt klart i riktning mot en yrkesarmé. Storbritannien var först ut och har klarat både Falklandskriget och Gulfkriget med sin yrkesarmé. Förra året avskaffade Belgien den allmänna värnplikten och från och med nästa år kommer Nederländerna att följa efter. I Frankrike har försvarsminister Charles Millon förklarat att det är dags att föra en grundläggande diskussion om inte den allmänna värnplikten har överlevt sig själv.

För tjugo år sedan hittade svenska unga män på diverse knep för att komma undan militärtjänsten och totalvägrarna var många. Militärpsykologernas uppgift var främst att avslöja dem som på falska grunder ansökte om vapenfri tjänst. Idag är kampen om platserna på elitförbanden – med de hårdaste utbildningarna – hård och psykologernas viktigaste uppgift är att skilja ut dem som klarar de uppdragen. Förutsättningarna för ett omtänkande också i Sverige har nog aldrig varit så bra som nu.

Tjetjenien får stöd

I mitten av 1800-talet kämpade tjetjenerna mot den ryske tsaren i tjugo år. Den ojämna kampen är en inspirationskälla för dagens tjetjener. Nu som då är dock övermakten alltför stor, men kampviljan hos tjetjenerna tillräcklig för att hålla den ryska krigsmakten väl sysselsatt. Tjetjenernas utsatta läge har gjort att de inte kunnat påräkna något internationellt stöd. Enda helhjärtade stödet kommer från ett annat muslimskt land som är internationellt utstött, nämligen Turkiska Republiken Norra Cypern. Den republiken har bara diplomatiska förbindelser med två länder, Turkiet och Tjetjenien.

Intressant är emellertid att tjetjenernas sak har betydande stöd i en del delar av det

forna Sovjetunionen som gjort sig fria. Det har således bildats en grupp av parlamentsledamöter från Estland, Lettland, Litauen och Ukraina för att främja sina respektive länders förbindelser med Tjetjenien. Den tjetjenske presidenten Dudajev tjänstgjorde för övrigt i den sovjetiska krigsmakten i Estland, vilket gjort att det landet har ett alldeles speciellt intresse för Tjetjenien.

Det kan kanske tilläggas att tjetjenerna i Ryssland sedan länge har rykte om sig att vara banditer. Några av de värsta kriminella gängerna i Moskva är av tjetjenskt ursprung.

Spekulanter gör nytta

Göran Persson sa i sitt tal inför den socialdemokratiska partikongressen att hans målsättning var att finanspolitiken skulle föras så stramt att hans efterträdare som finansminister skulle slippa fara till New York och London för att förklara svensk politik inför 25-åriga flinande analytiker. Han vet säkert vad han talar om. Och inser till skillnad från en del andra att det inte är finansmarknaden som vi ska klaga på, utan de svenska politiker som tvingat landet att skrapa med foten inför de som lånar ut pengar på den internationella marknaden.

I själva verket har vi stor anledning att känna tacksamhet inför de krav som ställs på Sverige – och andra låntagare – på lånemarknaden. Det är de kraven som tvingar fram en sundare finanspolitik. Och det är tyvärr de kraven som vi tvingas leva med nu, eftersom våra politiker misskött sig tidigare.

Den svenska realräntan är extremt hög, 5-6 procent. Det är en svår belastning för svensk ekonomi. Men vi är inte ensamma om att ha hög realränta. Dit hör också länder som Italien och Spanien. Alla tre kännetecknas vi av stora budgetunderskott. Det krävs mod att låna ut pengar till sådana låntagare. Och om modet saknas kan det kompenseras genom högre ränta...

Marknaden ser till att all information om en aktie eller ett lands finansiella ställning samlas till ett enda tal – priset. Genom att marknaden samlar all information – och ändrar sig blixtnabbt – finns det alltid en möjlighet att skaffa fram pengar för en behövande finansminister. Men det finns också ett pris, som beror på hur landets ekonomi har skötts.

Marknaden tar ordentligt betalt för sina tjänster. Det ser den som besöker City i

London eller "Gyllene Triangeln" i Stockholm. Men marknaden tillför också något. Genom sin blotta existens skapar den möjlighet för investerare (till exempel pensionsstiftelser) att få bättre avkastning på sina pengar, medan den ger lånebehövande möjlighet att komma undan med lägre ränta. Volymen på handeln med pengar ökar och priset på varan blir lägre.

Det tjänar faktiskt bägge parter på. Spekulanten kommer in som olja i maskineriet. Pensionsfonden vill ha sin trygga avkastning och låntagaren vill betala sin ränta – utan stora risker. Spekulanten är beredd att ta risker och gissa om utvecklingen om framtiden. Den risken tar han över från långgivare och låntagare som vill räkna mer långsiktigt och riskfritt.

Trängd yttrandefrihet

Att vi i svenska tidningar inte får en komplett bild av vad som händer i samhället och att vänsterns illdåd ofta tystas ned kommer knappast som en överraskning för Contra-läsaren.

För en tid sedan vandaliserades en nrradiostudio i Stockholm grundligt utan ett knyst från media. Vad man än tycker om budskapet som förmedlades via studion, det var inte alltid av det trevligaste slaget, är det anmärkningsvärt att ett sådant grovt brott mot yttrandefriheten inte ges någon uppmärksamhet alls.

Tyvärr är vi inte ensamma om att dras med detta i Sverige. I Tyskland blev ett tryckeri som bl.a. trycker den konservativa tidskriften *Junge Freiheit* utsatt för ett bombattentat utan att tyska media ägnade händelsen speciellt stort intresse (Ett antal politiker, främst Kristdemokrater gick senare ut i en appell för yttrandefriheten men det satt hårt inne.) Detta trots att utgivningen av tidningen stoppades för flera veckor.

"En revolutionär lesbisk kvinnogrupp och andra revolutionära grupperingar" tog på sig dådet.

I Sverige är det framför allt AFA (anti fascistisk aktion) som utför politiska terrorattentat, riktade mot det som de uppfattar som fascism, dvs i stort sett allting.

Mycket tyder på att medan media koncentrerar sig på den patetiska lilla spillra nynazister som får mycket mer uppmärksamhet än de förtjänar, så förbereder den röda vänstern nya våldsdåd och nya brott mot yttrandefriheten

Tommy Ullman

Kalla krigets hjältar:

Mindszenty - Ungerns frihetssymbol

Av Tommy Hansson

I maj 1975 avled i Wien kardinal József Mindszenty, Ungerns tidigare katolske ärkebiskop, i en ålder av 83 år. Han var då en symbol för Ungerns frihetskamp mot den kommunistiska diktaturen och följaktligen en av det kalla krigets hjältar.

Mindszenty hade planerat att besöka Sverige strax innan han insjuknade och avled.

Det var i samband med det kommunistiska maktövertagandet i Ungern 1948 som kardinal Mindszenty blev känd över hela världen för sitt motstånd mot diktaturen, men redan långt tidigare hade han visat prov på motståndsvilja.

József Mindszenty föddes den 29 mars 1892 som József Pehm. Präst blev han 1915 och kom sedan att förföljas och fängslas av en rad totalitära regimer. 1919 greps han av den kortlivade kommunistdiktatur som etablerats i Budapest av Lenin-lakejen Béla Kun, som under sin korta tid vid makten gjorde sig beryktad som en av de allra blodtörstigaste bolsjevikledarna. Det ryktet fortsatte Kun att leva upp till sedan han förjagats från Ungern och slagit sig ner i Moskva.

Räddade judar

Historien om hur József Pehm bytte namn till Mindszenty säger en hel del om hur denne frihetskämpe tänkte och handlade. När tyskarna började driva en kampanj för att ungrare med tyskt ursprung skulle byta ut sina ungerska namn mot tyska, gjorde han tvärtom - han bytte det tyska efternamnet Pehm mot det ungerska Mindszenty efter sin hemby, Mindszent.

Ungern anslöt sig frivilligt till Tyskland våren 1941, då Hitlers Tredje rike stod på höjden av sin makt. Det fanns i Ungern och särskilt inom militära kretsar starkt protyska krafter, vilka sympatiserade med nationalsocialismen och av tradition avskydde judar. I landet fanns en stor andel judar, av vilka många var tongivande

Kardinal József Mindszenty var under en lång följd av år Ungerns frihetssymbol nr 1.

godsägare, företagare och intellektuella.

Riksföreståndaren, den reaktionäre amiral Horthy, lyckades ändå i flera år hålla tillbaka de inhemska nazisterna i den så kallade Pilkorsrörelsen. Samtidigt tilläts i Horthys Ungern en parlamentarisk opposition samt socialdemokratiska fackföreningar. Den ungerska uppslutningen på Tysklands sida innebar dock i längden en katastrof för landet såväl ekonomiskt, militärt som politiskt. Situationen förvärra-

des dramatiskt hösten 1944 då tyskarna besatte Ungern efter det att Horthy försökt ta sitt land ur kriget. En ren naziregering under pilkorsledaren Ferenc Szálasi upprättades medan Adolf Eichmann avdelades av Hitler för att "lösa" den ungerska judefrågan genom massutrotning.

József Mindszenty var en lidelsefull motståndare till nazismen utifrån sina kristet konservativa värderingar och upplät alla kyrkor under sin administration som fristå-

der åt förföljda judar. Han kom således att mycket verksamt bidra till att många judar räddades undan naziterrorn. Detta ledde till att den modige kyrkomannen arresterades av tyskarna och skickades till koncentrationsläger.

Kommunistisk flodvåg

Röda arméns inträngande i Ungern har liknats vid en apokalyptisk flodvåg som kom till och med det nazistiska skräckväldet att hamna nära nog i skymundan i fråga om grymhet och totalitär effektivitet. Tvångsarbete för Sovjetunionens räkning infördes, och hundratusentals ungrare greps brutalt i sina hem eller på gatan och fördes bort till Stalins rike. Kvinnor och unga flickor våldtoges i massor.

Det kommunistiska maktövertagandet i Ungern lär ha genomdrivits mer hänsynslöst än i något annat jämförbart land, även om mönstret var detsamma i alla östeuropeiska länder som hamnade under Stalins stövelklack. Det ungerska kommunistpartiet, som varit förbjudet under Horthy och Szálasi och bestod av små, illegala celler utan förankring i arbetarklassen, fick nu sin stora chans. Efter en av ryssarna påbjuden jordreform i mars 1945 hoppades kommunisterna kunna få sympatier från det stora småbrukarproletariatet, men försöket slog fel och ledde inte heller till någon förbättring av småbrukarnas förhållanden.

Ryssarnas och de inhemska kommunisternas främsta redskap blev den politiska polisen, som väckts till liv av de sovje-

tiska säkerhetsorganen och som den provisoriska regeringen inte hade något inflytande över. Till ackompanjemang av en störtflod anklagelser mot "fascister" och "krigsförbrytare" greps en mängd ungerska antikommunister och blev föremål för internering. Kommunisternas förhörsmetoder överträffade Gestapos i brutalitet.

Inför Budapests kommunalval den 7 oktober och det ungerska parlamentsvalet den 4 november 1945 var det endast kommunistpartiet som hade erforderliga ekonomiska resurser. Men båda valen blev katastrofala för kommunisterna. Största parti i parlamentet blev förkrigstidens största oppositionsparti, småbondepartiet, som var för västerländsk demokrati och fick 57 procent av rösterna. Kommunisterna lyckades trots alla ansträngningar bara komma upp i 17 procent.

Genom sin jordskredsseger hade småbondepartiet ensamt kunna bilda regering. Marskalk Vorosjilov, den sovjetiske ordföranden i de allierades kontrollråd i Ungern, ställde emellertid ultimatum och krävde att en koalitionsregering med kommunistisk representation skulle bildas. Så skedde, och kommunisterna lade beslag på den strategiska inrikesministerposten som gjorde det möjligt för de ungerska kommunisterna och därmed Moskva att kontrollera polisen.

Flydde till den amerikanska ambassaden

József Mindszenty hade efter tyskarnas fall

i Ungern utnämnts till ärkebiskop av Esztergom och den romersk-katolska kyrkans överhuvud (primas) i Ungern. Han kom under den ryska maktutvecklingen 1945-48 att förkroppsliga den ungerska motståndsviljan men kämpade i längden mot en alltför stark övermakt. I december 1948 häktades han och dömdes året därpå till livstids fängelse i en beryktad skenprocess.

I sina memoarer – på ungerska *Emlékiratim* – som utkom 1974, berättar Mindszenty hur kommunisterna genom tortyr försökte tvinga honom att underteckna en "bekännelse". Trots omänsklig tortyr vägrade han skriva under. Under rättegången, som inleddes den 3 februari 1949 och varade i tre dagar, tilläts inga försvarsvittnen. Domaren hade vidare varit en av Ungerns ledande nazister under kriget men efter ryssarnas ockupation blivit en framstående kommunistpamp. Mindszenty's "försvarsadvokat" hade å sin sida varit kommunist i trettio år.

Med dessa förutsättningar hade kardinalen naturligtvis mycket små möjligheter att försvara sig på något seriöst sätt och dömdes alltså till livstids fängelse för "spioneri, konspiration och valutaspekulation".

1956 utbröt Ungernrevolten under vilken kaotiska och vildsinta strider utkämpades mellan ungerska motståndsmän och -kvinnor och ryska soldater och stridsvagnar på gatorna i Budapest. Oppositionen mot det sovjetiska styret hade varit utbredd både inom kommunistpartiet, bland studenter och andra intellektuella samt bland vanliga arbetare. Den första ungerska frihetshjälten blev överste Pal Máléter, som i likhet med Imre Nagy avrättades när ryssarna slagit ner upproret och tillsatt en marionettregim under ledning av János Kádár.

Den ungerska revoltens andliga frihetssymbol blev ingen annan än József Mindszenty, som hade hämtats ur sitt fängelse av beviljade motståndskämpar på order av Nagy-regeringen och hälsats av alla kyrkklockor i det då fria Budapest. Han fick vara fri i fyra dagar, under vilka han hann med att hålla två radiotal till den ungerska nationen. Regeringen Nagy hade fastslagit att anklagelserna mot ärkebiskopen 1949 hade varit i allt ogrundade.

Sedan den ungerska frihetssyran slagits ner i blod hösten 1956 valde kardinal Mindszenty att fly till den amerikanska ambassaden. Där förblev han i fjorton år

En scen från den folkliga resningen i Budapest hösten 1956.

till den 28 september 1971, då en uppgörelse nåtts mellan Vatikanen och den ungerska regeringen under Kádár vilken med åren hade utvecklats i en försiktigt liberaliserande riktning.

Vägrade böja sig

Mindszenty's frigivande hade föregåtts av underhandlingar mellan kardinalen själv och ett sändebud från påven Paulus VI i Rom. Påven lovade storstilat att Mindszenty skulle få förbli överhuvud för den ungerska kyrkan, men på ett villkor: att kardinalen inte skulle göra några uttalanden som var ägnade att störa förbindelserna

mellan Vatikanstaten och den ungerska kommunistregeringen. Inte heller skulle Mindszenty tillåtas publicera sina memoarer.

József Mindszenty vägrade böja sig för dessa påtryckningar. Men han utsattes också för amerikanska påtryckningar – i avspänningens namn menade Washington att Mindszenty borde lämna ambassaden i Budapest. Så skedde och Mindszenty begav sig först till Rom, där påven försäkrade Mindszenty att han trots allt kunde räkna med att förbli ärkebiskop av Esztergom. Därpå slog sig Mindszenty ner

i Österrike, där han bodde på det tidigare prästseminariet Pazmaneum i Wien.

När så Mindszenty gav ut sina memoarer i början av 1974 blev det klart vad påvens försäkran egentligen var värd – den ungerske kardinalen "befriades" av den svage påven Paulus VI från sina titlar. Den alltid frispråkige Mindszenty framträdde raskt och dementerade kategoriskt att han frivilligt avlagt sig titulaturen.

József Mindszenty förblev ända till slutet en alltför rakryggad och principfast frihetsvän för att passa in i Vatikanens avspänningspolitik.

Wei Jingshengs brev till Deng Xiaoping

(Fortsättning från föregående nummer)

Wei Jingsheng är Kinas ledande dissident. Han sitter för närvarande i fängelse för sin oppositionella verksamhet. Frånsett ett kort avbrott vid årsskiftet 1993/94 har Wei suttit fängslad sedan 1979 och det nuvarande straffet löper till år 2009.

Det var på grund av dessa gemensamma åsikter som den tibetanska regeringen inte bara motsatte sig enighet med Kuomintang, utan också vägrade att släppa in det kinesiska kommunistpartiet och till och med utvisade den tibetanska kommunistledaren Phuntsog Wanggyal, med den formella ursäkten att man utvisade alla kineser. Vid den tiden upprätthöll Tibet full nationell självständighet både när det gällde utrikes angelägenheter och försvar. Arrangemangen kring den kinesiska arméns och det kinesiska kommunistpartiets återvändande från Indien ordnades genom diplomatiska kanaler.

Vid den tiden var det kinesiska kommunistpartiets maktposition vid sin höjdpunkt. Liksom andra kommunistpartier hade de föga respekt för nationell självständighet. Indien hade å andra sidan just vunnit nationell självständighet från Storbritannien och kunde knappast hjälpa Tibet i dess kamp mot det kinesiska kommunistpartiet. Därför slutade ansträngningarna att neka det kinesiska kommunistpartiet tillgång till Tibet i fiasko. Dalai Lamas ungdom och den tibetanska byråkratins bristande kun-

skaper var andra avgörande faktorer som bidrog till att de kommunistiska trupperna relativt lätt kunde ockupera Lhasa. Deng Xiaoping, beslutet att genomföra en fredlig befrielse av Tibet, ett beslut som Du och Mao Zedong, fattade var en riktig politik, även om den på grund av sitt militära innehåll borde ha varit ogiltigt enligt internationell lag. Men skulle politiken ha drivits på allvar skulle det mycket väl ha

Wei Jingsheng är det röda Kinas mest betydande dissident. (Foto: Greg Baker, AP/Reportagebild)

kunnat accepteras av Dalai Lamas regering och enigheten mellan Tibet och Kina skulle ha kunnat accepteras av det internationella samfundet.

Om detta hade varit fallit, skulle Tibet inte ha blivit något problem för Kina.

Tibetanerna är ett folk som det går att lita på, och de är inte inriktade på bedrägeri. Oturligt nog blev det kinesiska kommunistpartiets ledare, inklusive Du själv och Mao Zedong, alltför styva i korken på grund av "segern" i Koreakriget och återhämtningen i ekonomin. Samtidigt, när ni genomförde "Det stora Språnget Framåt" [1958-1961] och den extrema vänsterpolitiken i Kina, så började ni också att tillämpa en vänsterpolitik i Tibet. Detta förorsakade vrede bland alla tibetaner. Ett folkkrig utbröt i kamp mot det kinesiska kommunistpartiets vänsterpolitik, och det kriget fördes under namnet av kamp mot utlänningar och otrogna. Det var fråga om ett uppror mot den kinesiska regeringen.

Under kriget och en lång tid därefter, var den ömsesidiga diskrimineringen och föraktet mellan tibetaner och kineser något som lades till det tidigare hatet och ledde till att oskyldiga människor i armén och administrationen drabbades. Folkets avsmak för regimen ökade och kampen för nationellt oberoende tilltog. Att tala om självständighet under dessa förhållanden skulle enbart medföra att folk skulle fortsätta att misstro det kinesiska kommunistpartiet. Situationen skulle ha utvecklats till att ha blivit samma som mellan kolonier och kolonialmakt i forna tider. Det skulle också ha varit en situation som påminner om den i våra dagars Jugoslavien.

Låt oss se på två exempel. Det ena positivt och det andra negativt. Det ena är Jugoslavien. Som ni i Kina, ville inte Jugoslavien erkänna de nationella rättigheterna till självbestämmande. Man använde sig

(Forts på nästa sida)

till och med av militär för att förhindra att sådana rättigheter uppnåddes. Som en följd av detta har målen inte uppnåtts. Istället har ett enormt hat skapats och det kommer att kosta svåra lidanden under en lång tid framöver. Det andra exemplet är Ryssland. Ryssland har respekterat rätten till självbestämmande för andra nationer och inom ramen för Oberoende Staters Samvälde (OSS) lämnat utrymme kvar för framtida enighet. Vad viktigare är, forna tiders förtroende och känsla för samarbete har bestått – skillnaden mellan de två kommer att bli än mer tydlig framöver. Serbien hade en mycket bättre utgångspunkt än Ryssland. Ryssland hade tidigare gjort mycket mer än Serbien för att undergräva förtroende hos andra nationer. Men skillnaden mellan hur frågorna har hanterats har lett till långtgående konsekvenser. Den största skillnaden är att Ryssland har litat till lagen och mänskliga rättigheter och tanken på andra nationers självständighet och oberoende. På grund av detta har frågan om framtida enighet haft en positiv inverkan på utvecklingen.

I ett modernt mänskligt samhälle är trenden i riktning mot enighet starkare än trenden i riktning mot splittring. Att ge överdriven vikt åt frågan om självständighet och administrativt oberoende före nationens rättigheter kommer att motverka enigheten. De samhällen som redan har splittrats mellan olika nationer kommer att verka mot enighet. De nationer som just nu är på väg att splittras är de som kommer att ge överdriven betydelse åt en nations administrativa överhöghet över en annan. De hårdaste hindren som möter en nation som redan har uppnått enighet är frågan om oberoende. Fördelarna med enighet är uppenbara, samtidigt som argumenten för självständighet också är starka. Varför ska folket lägga större vikt vid argumenten mot enighet? Går det att finna exempel på att enighet uppnåtts samtidigt med ett hårt yttre tryck? Även om det skulle gå att finna ett sådant exempel skulle det bero på att tiden för splittring ännu inte är mogen.

Du har konsekvent arbetat mot kolonialism och för nationellt oberoende. I själva verket har Du emellertid inte förstått vare sig vad kolonialism eller nationellt oberoende är. Du har bara använt termerna som praktiska redskap och Du har inte använt dem som realiteter eller något Du tror på. Det är i själva verket grunden till Din vänsterinriktning. Förhållandena mellan Kina och Tibet skulle kunna ha varit bättre

Der: kinesiske diktatorn Deng Xiaoping har genom åren fått stöd av många västerländska statsmän vilka borde ha vetat bättre – på bilden av den amerikanske presidenten Jimmy Carter.

än mellan det forna Sovjetunionen och Jugoslavien. Ända till 1949 hade Kina aldrig förtryckt Tibet eller tvingat Tibet att bli en vasallstat. De två staterna uppnådde nationell enighet genom frivilliga metoder.

Än idag är utsikterna för enighet mellan Tibet och Kina mycket bättre än utsikterna för enighet inom OSS eller till och med EU. Under de första åren av Dalai Lamas påtvingade exil begärde han aldrig oberoende, det begär han inte ens idag. Det visar att det fortfarande finns goda utsikter till enighet. Men Du har hållit fast vid gamla tankar och den gamla byråkratin.

Vad Du gör är att tvinga Tibet in i splittring. Kina har redan förlorat nära hälften av sitt territorium under Ching-dynastin. Om detta fortsätter kommer framtida generationer att få sitt levebröd genom att exportera arbetskraft och det kommer att bli omöjligt att revitalisera den kinesiska nationen.

Det finns mycket kvar att göra för att eliminera effekterna av de senaste fyrtio

årens förtryck och mördande i de kinesisk-tibetanska förbindelserna. De tre mest angelägna frågorna är följande: För det första hatet och diskrimineringen mellan Han-folket och tibetanerna, något som måste utrotas särskilt hos Han. På grund av propagandan under de gångna 40 åren anses de kommunistiska ledarna i Tibet (och andra områden) ha byggt upp en motvilja mot tibetanerna, som i sin tur har resulterat i en motvilja från tibetanerna mot Han-folket. Hur illa denna situation är överskrider vad Du kan föreställa Dig. Låt mig ge ett par exempel för att belysa allvaret i situationen. Mina föräldrar känner inga tibetaner och har aldrig studerat situationen i Tibet. Det enda de visste om Tibet var det som Kinesiska Kommunistpartiet berättat för dem. I deras tankar var tibetanerna till hälften djur och till hälften människor. Så det var inte underligt att när jag planerade för att gifta mig med en tibetansk flicka så motsatte de sig detta å det starkaste och hotade till och med att säga upp bekanskskapen med mig. Senare, när

de lärt känna den tibetanska flickan, ändrade de uppfattning. Men flickans föräldrar kunde inte acceptera att få svärföräldrar som mina föräldrar och därför blev jag aldrig svärson till den tibetanska familjen.

Så ett annat exempel. När jag satt fängslad i de tibetanska områdena (i Qinghai-provinsen) hörde jag åtskilliga samtal som lärde mig att förstå Han-ledarnas förakt för tibetanerna. De ser ner på allt som har med Tibet att göra. Till exempel tibetanska hundar, trots att de är välkända för sina goda egenskaper. Ledare från Han-folket tog med sig hundar från Kina. De skratade åt mig när jag berättade hur bra de tibetanska hundarna var. Det enda som övertygade dem var ett TV-program som berättade att utlänningar var beredda att betala höga priser för tibetanska hundar. Vid ett annat tillfälle vägrade de att tro att tibetanskt smör var detsamma som i en västerländsk restaurang. Hur kunde det vara möjligt att gamla tibetaner åt samma mat som västerlänningar? Ytterligare ett exempel: Även om yak-kött är vällsmakande så säger Han-ledarna saker som "Om det inte finns något annat att äta, så måste vi köpa yak-kött". När en tibetansk läkare fick veta att jag tyckte om yak-kött och ville att han skulle köpa tibetanskt smör åt mig blev han glatt överraskad och tog mig till sig som om jag tillhörde det egna folket.

Dessa exempel kan hjälpa till att förstå hur de lokala kommunistiska ledarna tänker om och behandlar tibetanerna. Sättet är värre än de vitas diskriminering av indianerna. Uppriktigt sagt intar Du själv en sådan diskriminerande attityd mot tibetanerna, vilket Du ger uttryck för i dokument, uttalanden och propagandamaterial. Det har fördjupat klyftan mellan Han-folket och tibetanerna och kunde till och med medföra splittring.

Det skulle vara extremt svårt att hela alla sår som skapats genom 40 års missförhållanden. Men varje dag borde ansträngningar göras i den riktningen. Lokala ledare som inte respekterar de nationella minoriteterna borde ersättas. Samtidigt bör alla nationaliteter behandlas lika, eftersom fördelar för vissa leder till att andra känner sig utanför. Han-folkets chauvinism bör elimineras från alla skrifter. Under de senaste 40 åren har folket börjat betrakta trångsynt nationalism och chauvinism som patriotism. Folk tycks alltid anse att prinsessan Wencheng [en prinsessa från Tang-dynastin som gifte sig med en tibetansk

kung] var en kinesisk "räddare" som civiliserade Tibet. Detta är en överdrift och överensstämmer inte med historien. Arbetslägret dit jag skickades i Qinghai-provinsen låg på den plats där den tibetanska armén besegrade 100 000 kinesiska soldater under ledning av generalen Xue Rengui. Som en följd av detta slag giftes prinsessan Wencheng bort med den tibetanske kungen för att nå fred. Men ingen av de lokala kinesiska ledarna i området kände till den saken. De trodde alla att tibetanerna blev "upplysta" av den kinesiska prinsessan.

De trodde också att de skickats till Tibet för att hjälpa till att göra det land där tibetanerna har bott i generationer bördigt. De handlade och talade precis som kolonialister. Det var Din ensidiga propaganda som fick till följd en nationell diskriminering av tibetanerna. Denna inställning måste ändras på samma sätt som de överdrifter som kommer till uttryck från vitbokens författare måste utplånas. För det andra måste regeringen påskynda de marknadsekonomiska reformerna i Tibet och skapa närmare ekonomiska förbindelser mellan Kina och de tibetanska marknaderna. På 1800-talet ökade tillgången på brittiska och indiska varor på den tibetanska marknaden. Under de gångna 40 åren har den tibetanska marknaden lidit svårt. De så kallade "planerade socialistiska priserna" på tibetanska råvaror och tibetansk boskap, priser som ingenting annat är än kolonialistisk exploatering, medförde enorm skada för den tibetanska ekonomin. Ert bistånd kunde på inget sätt kompensera för dessa skador. Dessutom har huvuddelen av det kinesiska biståndet använts för att understödja förtrycksapparaten eller den vetenskapliga forskning som genomförs av han-folk som bor i Tibet. Biståndet innefattar medel till olika regeringsorgan, sjukhus och hotell som används av Han-folket, militära anläggningar, observatorier och geotermiska kraftverk, anläggningar som den tibetanska ekonomin inte har något behov av.

Oavsett vilka ursäkter Du framför till det tibetanska folket, så är de inte så okunniga som Du föreställer Dig. De vet att Du inte är ärlig i Dina avsikter när Du talar om bistånd och de kommer inte att lita på Dig. Beslutsfattarna borde betrakta Tibet som sitt eget land och använda den ekonomiska hjälpen på ett sätt som bidrar till den ekonomiska utvecklingen. De olika hindren och de styrda priserna borde av-

skaffas. De tibetanska varorna borde få tillgång till den kinesiska marknaden och till och med ges förmånsbehandling. Ansträngningar borde också göras inom andra områden för att utveckla de ekonomiska förbindelserna mellan Tibet och Kina. Det viktigaste är att fördjupa förbindelserna mellan tibetanerna och Han-folket. För det tredje borde den kinesiska regeringen upphöra med att hålla tibetanska religiösa ledare som fångar eller gisslan. Såväl religiösa som icke-religiösa tibetaner är starka motståndare till denna politik och detta uppenbara brott mot de mänskliga rättigheterna.

Den kinesiska regeringen borde avveckla den mentalitet som tar sig uttryck i det stora "Han-imperiet" och sätta sig ned vid förhandlingsbordet med Dalai Lama. Han tvivlar på Dina ärliga avsikter eftersom Du inte visade honom förtroende tidigare. Låt honom därför välja plats för förhandlingarna och låt honom återvända till Lhasa om han så önskar. Allt detta är rimliga och grundläggande krav. Det finns inga skäl att inte ställa upp på dessa villkor. Nu kräver Du till och med att Kina ska godkänna vilka som blir Dalai Lamas medhjälpare vid förhandlingarna – är inte det att gå för långt? Att uppskjuta överläggningarna med sådana motiv är att medge att Dina egna medarbetare saknar självförtroende. De är rädda för att allt deras struntprat ska avslöjas om seriösa förhandlingar upptas. Möjligheterna för Tibet att förbli en del av Kina skulle förbättras om seriösa överläggningar upptogs. Och därför bör överläggningarna startas utan villkor. Det skulle vara bättre att inbjuda Dalai Lama att återvända till Lhasa än att låta honom omges av äventyrare. Dalai Lama borde inse att om han inte litar sig med Han-folket kommer han att vara lika beroende av indierna, som inte är ett dugg bättre än Han-folket. Sikkim, Bhutan och Nepal är goda exempel på hur förhållandena kan ordnas för ett framtida Tibet.

Om vi kan tillhandahålla rimliga villkor, varför skulle tibetanerna då avstå från ett samarbete som fungerat i hundratals år? Den moderna världen utvecklas i riktning mot samarbete. Samarbetets fördelar är viktigare än dess nackdelar. Vad jag sett av Dalai Lamas gärningar de senaste åren har han större insikt i de viktiga frågorna än jag. Men Dalai Lama står inför egna problem. Vi bör inte pressa honom alltför hårt.

Contra inleder med nedanstående inlägg av redaktör Jan Gillberg en ny avdelning med vinjetten "Gästskribenten", där en debattör som normalt inte tillhör Contras medarbetarstab ger uttryck för sin mening i ett aktuellt och gärna kontroversiellt ämne.

Schein och det omvända McCarthy-komplexet

– Av Jan Gillberg –

Den här artikeln borde jag inte skriva – i varje fall inte för publicering i *Contra*. Jag riskerar ju att få någon av de "stämplar" man i svensk debatt är så frikostig med att förse den som förekommer i "fel sammanhang" – exempelvis i en publikation som inte drar sig för att till och från ge utrymme för "fel åsikter".

Jag gör det dock av två skäl. Numro ett därför att jag vill passa på att ihågkomma den som *Contra* först hade vänt sig till för att öppna spalten "Gästskribenter", nämligen nyligen framlidne Arvid Fredborg. Kort före att Arvid lugnt somnade in för gott under sin eftermiddagsslummer efter att dagen innan ha deltagit i vännen Thede Palms begravning nere i Östra Ryd, hade han lovat inkomma med den artikel jag sedan ombeddes att ersätta. Att neka till att vara "stand in" för Arvid Fredborg var redan i sig svårt.

Arvid Fredborg gjorde sig vida bemärkt som SvDs Berlinkorrespondent 1941-43. I september 1943 kom han ut med den bok – *Bakom stålvallden* – som torde ha skakat om det nazistiska etablissemanget mer än någon annan av dåtidens "inside"-böcker. Boken utkom i nyutgåva inför Arvids 80-årsdag nu i höstas.

Under mina år i fransk exil (sedan 1988) träffade jag regelbundet Arvid i samband med mina Sverige-besök. Alltid i samband med lunch på Stora Sällskapet. Nu senast i oktober 1995. Vi hade ett nästan fyra timmar långt intensivt samspråk. Jag kommer ihåg hur det slog mig med vilken spänst den 80-åriga Arvid tog trappan upp till lunchvåningen. Och under vårt långa samspråk kunde jag konstatera hur intakt hans intellekt och enastående minne hade förblivit.

Vid detta vårt sista sammanträffande fick jag – som komplettering till ett brev – förklara varför jag inte anslutit mig till den

stora skara människor som finns namngivna på den *Tabula Gratulatoria* som utgör vidhäng till nyutgåvan av hans så betydelsefulla bok. Mitt skäl var att han hade accepterat Jan Myrdal som förordsförfattare. Jan Myrdal av alla! Denne apologet för röd terrorism snart sagt varhelst den stuckit upp sin hydra. För mig ett svärbegripligt val. Lite skämsamt tillade jag: "När Fischers Förlag kom ut med Hans von Hofstens postuma memoar var det med Jan Guillou som förordsförfattare och när Du kommer med Din nyutgåva är det med Jan Myrdal som förordsförfattare. Nu väntar jag bara på Gösta Bohmans memoarer med Göran Greider som förordsförfattare."

Gästskribenten

Jag bad i stället att få återkomma med min hyllning i form av en artikel i anledning av nyutgåvan av *Bakom stålvallden*. En sådan kommer under våren att publiceras i *Den Svenska Marknaden/DSM* – dessvärre efter att Arvid redan hunnit gå bort.

Numro två – mitt andra skäl – som en protest. En protest mot den självcensur svenska debattörer så gärna och så ofta underkastar sig. I f d Sovjetunionen fanns särskilda läger för politiska fångar. I Sverige har vi något som i det långa loppet visat sig betydligt effektivare – självcensuren och de många korrekta medverkan i icke-korrekta bröders och systrars marginalisering med det manifesta ihjältigandet som sanktion.

Inte så långt att det inte finns utrymme för avvikande uppfattningar men då mest "alibistiskt" – för att förmedla ett förledande sken av "högt i taket". Men väl så långt att idéer som på allvar kan hota etablerad struktur genom att bana väg för förnyelse- och omvandlingstänkande trängs ut i tystnadens marginaler. I den mån "avvikande uppfattningar" ges utrymme är det

för det mesta som uttryck för radikaliserad vidareutveckling av "det korrekta" – med andra ord avvikelser i det vertikala men väl inte i det horisontella ledet. Och – något man gärna blundar för – det är bara avvikelser av det senare slaget som kan konstituera äkta pluralism.

Få har bättre än Harry Schein formulerat vad som driver fram den svenska – närmare påsett – icke-pluralismen. I sin bok *Schein* berättar han om hur han någon gång på 60-talet hade skrivit en artikel om populismen som en av fascismens rötter. Nu råkade emellertid, skriver Schein, Olof Palme läsa manuset till artikeln. Schein fortsätter: "Han (Palme således) rädde mig – i mitt intresse – att avstå från att publicera den. Jag skulle få medhåll från Gunnar Unger*." Schein förklarar närmare:

"Det finns i Sverige ett slags omvänd McCarthy-komplex, guilt by association, skuld därför att man får medhåll, medhåll från fel håll. Man har svårt att acceptera att människor utifrån vitt skilda grundvärderingar i vissa fall kan komma till samma ståndpunkt. Ty ståndpunkten, hur artikulerad och välmotiverad den än kan vara, är likgiltig i förhållande till hur den används och tolkas – och vem som intar den."

Trots att Palme hade tyckt att artikeln var bra, blev den inte publicerad. Schein följde Palmes råd. Schein ger sin till praktisk ideologi upphöjda motivering:

"Kanske är det fejt att man hellre tiger än utsätter sig själv för misstanken att höra till fel sällskap. Därmed bidrar man till konformismen i den offentliga debatten. Men det är ofta klokt att vara fejt. Att få medhåll från Gunnar Unger hade varit ett öde värre än sanningssägarens."

Om Arvid Fredborg hade praktiserat

denna ideologi hade han aldrig publicerat *Bakom stålvalLEN* med bland annat dess avslöjanden om de nazistiska förintelse-lägren. Han kunde ju ha fått medhåll från Stalin, Berija, Kaganovitj et consortes – något som den i djupet av sin själ konservativa Fredborg i och för sig förvisso inte traktade – vare sig då eller senare. Men Arvid Fredborg var härvidlag inte en den scheinska praktikens man. Jag vill bortse från detta smått obegripliga med Jan Myrdal som nytugåvans förordsförfattare. Den "praktiska ideologi" – den fege anpassningens ideologi – Harry Schein gör sig till tolk för – och under karriäråren strikt praktiserade – är ett större och allvarigare hinder för levande pluralism än om man skulle få för sig att bygga om kasernerna till våra nedlagda regementen så att de kunde fungera som förvaringsutrymmen åt sådana som tänker nytt i det horisontella ledet och som tänjer på ramerna till sin egen valda eller av det ena eller andra skälet anvisade "tillhörighet" utöver det "godtagbara". Ett strategival för den svenska konformismen av det senare slaget skulle omsider – precis som i Sacharovs och Solsjenitsyns Sovjet – nära en akti-

vistisk dissidentrörelse. Då är den svenska självcensuren med dess inbyggda marginaliseringsmekanismer "effektiva" – inte minst genom sin malande långsiktighet.

Men varför inte acceptera konformismen som ett hyggligt godartat inslag i ett "harmoniskt och välordnat Sverige"? Mitt svar är: Genom konformismen stelnar samhället och det dithän att det en gång bryter samman. Sverige i dag står inför en brytpunkt. Skiljelinjen står mellan förnyande omvandling eller strukturellt sammanbrott. De många som tagit sig fram och upp på Media-Sveriges karriärstegar verkar för ett sådant sammanbrott – i synnerhet de som lyckats positionera sig som opinionsbildningens spjutspetsar och då – nota bene – i det vertikala ledet.

Varför då inte acceptera en sådan "naturens gång"? Helt enkelt därför att det inte är en naturens gång. Vad det i stället handlar om är ett av människor frammanulerat sammanbrott. Och allt elände som följer av sådana sammanbrott har vi i vår egen tid tillräckligt många avskräckande exempel på för att böra vara kloka nog att inte medverka till.

Jan Gillberg är publicist och utgivare av Den Svenska Marknaden/DSM.

*Ironiskt nog torde ingen av – som det lite nuistiskt brukar heta – "dagens debattörer" påminna mer om Gunnar Unger än just Harry Schein, när han nu hunnit lägga karriären bakom sig och desslikes kunna i varje fall när andan faller på – avstå från taktiserat tyckande. Nyligen utgjöt han sig så här i en DN-kolumn: "Hur vore det om man sa i klartext att kulturarbetare inte har, lika lite som några andra människor, demokratiska rättigheter att på vår bekostnad få arbeta med vad som roar dem. Att endast publiken kan legitimera deras verksamhet på en fri marknad." Ett annat exempel som påminner om "Onkel H" (Gunnar Ungers signatur) är Scheins krönika den 28 januari 1996 "Konsten att räkna". Här gisslar Harry Schein politikernas allt oftare återkommande konflikter med den enklare aritmetiken – inte med samma elegans som utmärkte Gunnar Ungers lära men ickeförty fullgörande en kverulansfunktion som har nyttiga effekter på alla samhällsbildningar. Men den vi nu möter är Schein – rentav kanske den verkliga Schein – när han hunnit abdikera som den lite anonyme makt-havare han länge var.

BREV TILL CONTRA

Utvisa inte kubanerna!

För femtio år sedan skrevs ett sorgligt kapitel i asylrättens historia. I maj 1945 flydde ett stort antal baltiska medborgare som hade kämpat mot ryssarna till det "neutrala" Sverige. De var inte brottslingar och inte krigsfångar, men som sådana blev de behandlade. Stalin krävde att de skulle utlämnas och den svenska regeringen accepterade kraven. I januari 1946 sändes med tvång mer än 2 600 flyktingar från de baltiska länderna som ockuperats av Röda armén till den fruktansvärda sovjetiska GULag-arkipelagen.

Deportationen och dess förhistoria av lidande har studerats av fil dr Curt Ekholm i Uppsala. Utlämningen till det forna Sovjetunionen bröt mot Genève-konventionen. Doktor Ekholm har själv satt igång en kampanj för att Sverige ska be om ursäkt för de tragiska oförrätterna.

Vi kan inte förneka att det svenska folket visat solidaritet med tusentals förföljda

från hela världen. Men tyvärr är det inte den enda händelsen som går att upptäcka när Sverige brutit mot asylrätten. Idag kan vi se att de kubanska flyktingarnas situation i Norden, mycket liknar situationen för dem som skickades till Josef Stalin. Den här gången ska flyktingarna inte skickas österut utan till en ö i väster, som styrs efter en totalitär modell inspirerad av stalinismen. Mycket mer sofistikerad, visserligen, men inte det minsta mindre inhuman än den forna Sovjetunionen.

Den 23 november 1995 tillkännagav den svenska riksdagens kommitté för mänskliga rättigheter på Kuba, med folkpartiriksdagsledamoten Siv Persson som ordförande, att den svenska regeringen skulle skicka iväg 600 kubaner som ansökt om politisk asyl.

Den 24 november ställde den kristdemokratiska riksdagsledamoten Ingrid Näslund en interpellation till biståndsmminister Pierre Schori. Schori hävdade i sitt svar att ingen av dem som hittills återvänt

utsatts för förföljelse och att det skulle vara emot den svenska asylpolitiken att bevilja asyl åt personer som inte var utsatta för förföljelse. De kubanska organisationerna i Sverige engagerar sig för sina landsmäns öde.

Vi vet att ett tvångsmässigt återsändande av de asylsökande innebär en dubbel bestraffning. De återvändande blir betraktade som en andra klassens medborgare i sitt hemland och de underkastas ett förtryckssystem som inte tillåter den minsta oppositionella politiska yttring. Dessa kubaner har begått en oförlätlig synd mot sitt fosterland, de har haft en annan åsikt än regeringen. Vi framför en vädjan till de svenska myndigheterna, till de svenska partierna, till de humanitära organisationerna och till alla människor med god vilja att göra vad de kan för att förhindra en utvisning av kubanerna.

Det rör sig inte om en "kampanj mot revolutionen", som Fidel Castros anhängare hävdar, utan en fredlig kamp, för att med humanitära medel försvara människor av kött och blod, inte att gå till angrepp mot myter. Vår sak är kampen för rätten för en grupp människor att bo där de inte förföljs för att de tänker annorlunda. Att

inte återlämnas till ett land som alla, inklusive välinformerade vänstergrupper, anser vara en persondiktatur, som minst av allt kan sägas gynna arbetarklassen.

När vi vädjar för våra landsmän så är det inte bara att vi vänder oss till känslan av solidaritet, utan också för att vi känner tacksamhet mot Sverige och vädjar till rättskänslan för att ingen om sitt land ska behöva beklaga att landet har utvisat dem som förtjänade vårt skydd.

*Unión de Cubanos en Suecia
Comité Cubano Pro Derechos Humanos
Partido Pro Derechos Humanos de
Cuba
Delegación de la ULC Estocolmo
(Kubanska Liberala Unionens
Stockholmsavdelning)*

Rasism mot egna landsmän?

Sverige kritiserar av FN för rasism, främlingsfientlighet och "fascistiska tendenser", meddelar *Svenska Dagbladet*.

Det rör sig i Sveriges fall om invandrare som tvingat sig på oss under föregivna – och i de flesta fall falska – flyktingskäl. Det är det svenska och för alla kommun-
innevånare vidöppna socialsystemet som lockat fattiga människor från jordens alla hörn att komma hit och ta för sig. Att de som betalar inte helt uppskattar dessa objudna gäster borde knappast förvåna FN!

Dagen innan har jag i TV (*Rapport?*) sett hur palestinska kastare av sten och molotovcocktails intervjuats utan att den svenske reportern använt ordet "främlingsfientlighet" eller verkat upprörd över de använda metoderna mot de israeliska bosättarna. Det som är rätt på Västbanken är fascism i Sverige!

I boken *To lose a battle: Franco 1940* av Alistair Horne (1969) läser jag följande: –Ursprungligen behandlade (den franska) befolkningen (de franska) flyktingarna vänligt. I Paris märkte Clara Boothe att järnvägsstationen var full av frivilliga hjälpare. Outtröttliga små scouter, vita i ansiktet av trötthet, hjälpte flyktingarna av tågen och samlade ihop deras cyklar och bagage. Då antalet flyktingar steg och de som Egyptens gräshoppor förtörde livsmedlen i trakten, förvandlades vänligheten till fientlighet. Fabre-Lance säger: "I slutet av maj (1940) hade fransmännen förbrukat sitt medlidande. De hälsade nykom-

lingarna med bistra miner. Begäran om bröd, bensin eller sovsmöjlighet avvisades i stigande utsträckning".

Det är också omvittnat, att flyktingarna från de östra delarna av Tyskland under de första månaderna år 1945 inte var direkt välkomna att dela bostads- och livsmedelsbristen i Västtyskland...

Rasism – mot de egna landsmännen? Människan, som förvisso har förmåga att visa altruism, om än bara under mycket korta perioder, har inte förändrats mycket sedan andra världskrigets dagar. Detta borde inte förvåna personer som kommit så långt i livet som till toppjänster i FN. (Det rör sig här om Francisco Jose Aguilar-Urbina från Costa Rica).

Magnus Cappelin

En svensk julsaga

Nabila Al-Fakir, en syrisk som blivit nysvensk, intervjuades nyligen av en dagstidning. Jag fäste mig vid ett uttalande, där hon ställer sig oförstående till svensk kultur: Varför är Kalle Ankas Jul på TV så helig bland svenskar?

Faktum är, att den inte är så helig längre bland de mindre barnen. Förklaringen till detta märkliga fenomen är följande:

Under det mörka media-sjuttioalet var allt som hette amerikanskt mycket dåligt ansett bland svenska mediafolk och kulturarbetare. Speciellt barnprogrammen ägnades mycken uppmärksamhet, då här en hel generation skulle fostras i Marx och Engels anda. Således vägrade Sveriges television att ta in en mängd amerikanska barnprogram som bjöds ut. Våra barn fick i stället se polska, tjeckiska, sovjetiska och östtyska tecknade barnfilmer, som var "ofarliga" ur våra kulturarbeters synvinkel.

Under denna tid var det en licentiat som doktorerade vid Göteborgs universitet på temat Kalle Ankas betydelse för kapitalismens indoktrinering i Västvärlden. Han godkändes! Farbror Joakim blev inkarnationen av den girige kapitalisten, och han framställdes alltför sympatiskt av Disney! Denna inställning var inte alls sällsynt bland svenska medarbetare och kultur-
elit! Kalle Anka kunde man därför bara avnjuta i smyg på bio med sina barn, eller på barnkalas, när föräldrarna hade hyrt en Kalle Anka-film till sin super B-filmprojektor hemma!

Samt på Julafton, då Kalle Ankas jul sändes med Bengt Feldreich som syrsan

Benjamin. Man försökte ett år att ta bort detta program också, men där blev ett ramaskri från svenska tittare. Således blev julafton den enda dag då svenska barn fick avnjuta världens populäraste tecknade figur i TV. Och mediavärlden utanför Censursverige var nästan okänd!

Så gick det till att julafton blev årets höjdpunkt för svenska barn, och att Kalle Anka blev Jesus-barnets ersättare i svenska hem på julafton! Det var Lasse Åberg som bröt isen första gången, då han i sin Adventskalender tillsammans med Classe Möllberg hade tecknade filmer med Musse Pigg. Men det var först efter tillkomsten av TV3 att cheferna på SVT insåg att de måste hänga med i utvecklingen.

En hel generation svenskar har vuxit upp med svensk total-TV. Idag frågar barnen: –Vad då, Kalle Ankas Jul? Vi ser ju honom varje fredag i Disneytimmen!

Erik Eriksen

Hjälp i hemlandet mer effektiv

Undertecknad har gett ekonomiskt understöd till en ung trebarnsmor på Filippinerna med drygt en halv miljon kronor. Resultat: Tegelhus med tre rum och kök, mur runt huset, liten trädgård, möbler och köksutrustning, transportfordon, TV och telefon, försäkringar och studiebidrag åt barnen, sex månaders legal vistelse i Sverige samt en del annat. Inga kostnader för svenska skattebetalare och inte ett öre till människosmugglare och flyktingadvokater.

Enbart de juridiska procedurerna i fallet Sincari i Åsele har hittills kostat cirka 600 000 kronor och är inte slut ännu. Resultat: Advokaträkningar! Andra utgifter för utredningar och transporter kommer till, sannolikt helt på skattebetalarnas bekostnad. Vilken av dessa två familjer har fått bästa hjälpen till bästa pris, svaret torde var givet!

En uppmaning: Om så många i Åsele och dess ombygd ömmar för familjen Sincari kan ni väl göra som jag gjort – ge dem hjälp i hemlandet, vad jag gjort ensam kan väl en hel bygd uträtta. Blir det pengar över kan ni få en adress på Filippinerna, där behövs hjälp till en ung ensamstående mor som dessutom aldrig med dyrbara processer försökt tvinga sig kvar i ett annat land.

Paul Karlsson

BOK-NYTT

Det rödsvarta spöknippet

Frågan om det finns likheter mellan fascism och syndikalism kan kanske verka ointressant vid ett hastigt påseende. Det anser dock uppenbarligen inte Torbjörn Holmgren, som i boken *Det rödsvarta spöknippet* (112 sidor, 1995) presenterar en analys vilken ger ett rungande svar på nämnda fråga. Efter att ha tagit del av författarens synpunkter är undertecknad beredd att ge honom helt rätt.

Holmgrens arbete är såväl välskrivet och intressant som engagerat. Just författarens eget engagemang, uppenbarligen framsprunget ur en personlig besvikelse över syndikalismen, gör avhandlingen avsevärt mer intresseväckande än den skulle ha varit om detta varit en rent vetenskaplig betraktelse. Därmed inte sagt att Holmgren producerat ett rent "tyckaralster" – tvärtom ger han ett sakligt mycket övertygande underlag för sina teser. Dock är bokens avslutande personregister skäligt magert och ingalunda heltäckande.

Denna bok har ett särskilt intresse för svenska förhållanden, eftersom den alternativa svenska fackföreningsrörelsen Svenska arbetares centralorganisation (SAC) med ca tiotusen medlemmar är en av få kvarvarande syndikalistiska rörelser i världen med något inflytande. SACs tidningen *Arbetaren* torde alltjämt vara anedd som en av de mer seriösare publikationerna på yttersta vänsterkanten.

Vad som bland annat gör Torbjörn Holmgrens bok angelägen är det faktum, att dagens svenska anarkistaktivister häm-

tar betydande inspiration från de syndikalistiska idéerna när de (aktivisterna) framträder som gatans väpnade parlament för att stoppa manifestationer till Karl XII:s minne i Lund, eller maskerade som "antifascister" för att slå folk med en annan uppfattning än de själva på kaféer. Holmgren avslöjar obarmhärtigt de syndikalistiska/anarkistiska tankeelementens grumliga halt.

Det mest uppseendeväckande i sammanhanget är att syndikalismen och fascismen har samma ideologiske upphovs-

man, nämligen Georges Sorel. Båda ideologierna idealiserar den "direkta aktionen", den spontana politiska handlingen i motsats till den etablerade traditionen och parlamentarismen. Beträffande politisk styrelseform och ekonomisk organisation konstaterar Holmgren, att de båda ideologierna inte går att skilja åt härvidlag: "Korporativism är nyckelordet som mer än något annat avslöjar fascismens syndikalistiska rötter" (sidan 10). En skillnad förklaras dock vara, att medan syndikalismen är utopisk till sin natur så avvisar fascismen alla utopier.

Både fascism och syndikalism uppvisar ett bottenlöst förakt för

den västerländska demokratin och parlamentarismen. I dess ställe sättes alltså korporativismen, ett "politiskt system där statens funktioner utövas av näringslivets sammanslutningar, ett ersättande av folkrepresentation, till förmån för representanter för olika industrigrenar". För såväl den renlärliga svenska fascistgruppen Nysvenska rörelsen som för SAC är korporativismen grundläggande.

Torbjörn Holmgren redovisar i sitt arbete en rad ideologer som har inspirerat syndikalismen/anarkismen/fascismen. Dit hör den av Marx fördömde "utopiske socialisten" Pierre-Joseph Proudhon, som förutom att vara en rabiat antisemit dessutom var en inbiten hantverksreaktionär och kvinnoföraktare; vidare den individualanarkistiske profeten och flickskolläraren Max Stirner; övermänniskotänkaren Friedrich Nietzsche (Holmgren stavas av okänd anledning dennes förnamn "Freidrich"); även den inte helt okände Benito Mussolini passerar revy.

Främst av de tänkare som nämns är emellertid enligt Holmgren Georges Sorel, vars verk *Reflections sur la violence* (1908) gav honom epitetet "det politiska våldets intellektuelle fader". Sorel föddes i franska Cherbourg 1847 och blev efter att i tur och ordning ha varit kommunist och socialdemokrat revolutionär syndikalist i början av detta sekel. Enligt Sorel var den s k direkta aktionen nödvändig för att ändra på de borgerliga maktförhållandena i samhället.

Mycket lärorikt är att Holmgren i sin bok påvisar de ovedersägliga parallellerna mellan syndikalismen och fascismen i Italien och Spanien. Så var det en fränstående italiensk syndikalistisk strejkgeneral, Michele Bianchi, som organiserade Mussolinis legendariska marsch mot Rom 1922 och även blev generalsekreterare i det italiens-

ka fascistpartiet. I Spanien skapade Ramiro Ledesma national-syndikalismen och dess organisation JONS (Juntas de Ofensiva Nacional Sindicalista), som hade slående likheter med den spanska fasciströrelsen Falangen, vilken för övrigt efter det spanska inbördeskriget aktivt motarbetades av general Franco som inte alls var fascist utan en ideologiskt ointresserad, högerinriktad hängiven katolik.

Torbjörn Holmgrens bok borde läsas av var och en som tror att de svenska syndikalisterna är en sorts "snällare" vänsteranhängare. Tvärtom utgör de en synnerligen intolerant sektbildning och ett stödorgan för det kedjerasslande extremist-slöddret som vill inskränka vår yttrandefrihet.

Tommy Hansson

Torbjörn Holmgren: Det rödsvarta spöknippet. Likheter mellan syndikalism och fascism. Torbjörn Holmgren, Gibraltar-gatan 19A, 412 58 Göteborg. ISBN 91-630-3280-5.

Islam och Europa

Islam och Europa är titeln på en bok, vars författare heter Ingmar Karlsson. Boken har också undertiteln *Samlevnad eller konfrontation*, vilken ger en antydning om problematiken kring islam.

Ingmar Karlsson belyser från olika infallsvinklar islam, som efter kommunismens fall har kommit att framstå som det nya hotet mot Västeuropa, där det idag finns omkring 10 miljoner muslimer. Författaren skriver i inledningen, att "om islam kommer att utgöra ett hot mot västvärlden eller ej ankommer på oss själva". Denna formulering skulle kunna uppfattas som om Ingmar Karlsson förordar en anpassningspolitik gentemot muslimer. Detta är inte fallet, men författaren tenderar ändå

att ibland spela rollen av islamsk apologet.

I en kapitelrubrik i boken ställs frågan om islam och demokrati är två oförenliga begrepp. Svaret på den frågan är, att islam är en i grunden odemokratisk företeelse, vilket också är fallet med den arabiska politiska kulturen. Det är bara att konstatera, att inget islamskt land har hittills kunnat uppvisa någon verklig demokrati. Som ett demokratiskt undantag kan möjligen Turkiet anföras, men det turkiska demokratiexperimentet har inte varit särskilt framgångsrikt.

Författaren gör en jämförelse mellan islam och kommunism, vilka i totalitärt avseende företer många gemensamma drag och paralleller. Han gör därvid det konstaterandet, att "Ett flerpartisystem och en parlamentarism av västerländsk modell är lika främmande för en bokstavstrogen muslim som för en kommunist."

Islam har historiskt sett alltid varit en dominerande och hegemonistisk religion, vars utbredning från allra första början skedde med vapenmakt. Islam av idag profilerar sig, lik-

som gången tid, genom religiös och politisk diktatur och genom våld och kvinnoförtryck.

Ett avslöjande uttryck för islams innersta väsen är dödsdomen över Salman Rushdie. I Storbritannien har en av Rushdies främste vedersakare, Nalim Siddiqui, direktör för Muslim Institute, som står under iranskt inflytande, lagt fram ett strategiskt manifest för landets muslimer. Enligt manifestet skall Storbritanniens muslimer inte lyda brittiska lagar utan endast islams lagar. Manifestet avvisar tanken på en integration i det brittiska samhället och drar upp riktlinjer för ett separat muslimskt samhälle i Storbritannien.

Siddiqui har genom den kollisionskurs han har slagit in på lyckats genomdriva bildandet av ett eget politiskt system, ett "motparlament" med 155 medlemmar.

Apropå det som har hänt i Storbritannien skriver bokens författare med avseende på Sverige, att "vi får inte genom en alltför vid tolkning av begreppet multikulturalism eller av missriktad allmän svensk välvillighet, gosighet och slapp-

het tolerera att parallella politiska institutioner byggs upp såsom nu är fallet i England med ett separat muslimskt parlament".

"Sverige tillhör de länder, som under senare år har upplevt en stor invandring av muslimer, vilkas antal i vårt land nu är över 100 000. En massinvandring av muslimer till vårt "kristna" Sverige bäddar helt naturligt för spänningar och konflikter.

Utmärkande för muslimer är deras ovillighet att låta sig integreras. De kräver istället speciella rättigheter och ställer krav på befrielse från att följa lagar och förordningar som inte stämmer med deras uppfattning. Eftergivenhet och slapphet från myndigheternas sida är emellertid inte ägnat att underlätta eller påskynda integrationen. Elever skall exempelvis inte befrias från element i undervisningen som inte passar föräldrarna. Invandrade muslimer kan inte enbart räkna med att få del av det svenska samhällets rättigheter och förmåner. De måste också oförbehållsamt underkasta sig vårt lands lagar.

Ingmar Karlsson berör också

jar därvid en högst bristfällig insikt i judarnas historia, vilket i förening med en proarabisk hållning får honom att fördöma Balfourdeklaration från 1917, vilken ställde sig bakom uppriktandet av ett nationellt hem för det judiska folket i Palestina. Ingmar Karlssons bok *Islam och Europa* har sina förtjänster, men det bör kraftigt understrykas att det är en bok som måste läsas med urskillning.

David Stavenheim

Ingmar Karlsson: *Islam och Europa*. Wahlström & Widstrand. ISBN 91-46-16464-2.

CONTRA 3 1996

I kommande nummerr fortsätter vår serie om det kalla krigets hjältar med ett porträtt av den ryske dissidenten Vladimir Bukovskij, som i slutet på 80-talet gav ut boken "Moskva och fredsörelsen" på Contra förlag. Vidare tar vi en närmare titt på den vänsterextremistiska föreningen UFF, vars omdiskuterade klädboxar nyligen Solna stad beslutade ta bort. Vi kommer också att ta upp frågan varför socialbidragen ökat snabbare än lönerna.

...kommer i juni